

ALTINCI ÇAĞIRIŞ
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
MİLLİ MƏCLİSİNİN
I SESSİYASI İCLASININ

PROTOKOLU № 3

Milli Məclisin iclas salonu.
13 mart 2020-ci il.

İclasa Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin
Sədri S.Qafarova sədrlik etmişdir.

İclasda Milli Məclisin 118 deputatı iştirak etmişdir.

Qeydiyyat	(saat 12.07 dəq.)
İştirak edir	116
Yetərsay	83

İclasa dəvət olunmuşlar:

Məzahir Pənahov, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri.

Rövzət Qasimov, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyası sədrinin müavini.

Arifə Muxtarova, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının katibi.

Mikayıl Rəhimov, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının katibi.

Fuad Cavadov, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü.

Şaitdin Əliyev, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü.

Ramiz İbrahimov, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü.

Validə Kazımova, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü.

Hüseyn Paşayev, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü.

İlham Məmmədov, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü.

Nizami Nadirxanlı, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü.

Qabil Orucov, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü.

Bəxşeyiş Əsgərov, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü.

Tofiq Həsənov, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü.

Almas Qəhrəmanlı, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü.

Ətibar Quliyev, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü.

İlkin Şahbazov, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü.

* * *

İlqar Əlizadə, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyası Katibliyinin müdiri.

Həsən Kazımzadə, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyası Katibliyi rəhbərinin müavini.

İsmayıl Abbasəliyev, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının şöbə müdiri.

Rafiq Abbasov, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının şöbə müdiri.

Elşən Əsgərov, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının şöbə müdiri.

Zeyqəm Ağayev, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının şöbə müdiri.

Şahin Əsədli, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının şöbə müdiri.

Natiq Məmmədov, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının şöbə müdiri.

Cavanşir İmanov, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının şöbə müdiri.

Ramin Nurəliyev, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyası Katibliyinin müdirinin köməkçisi.

İclasın gündəliyinə aşağıdakı məsələlər daxil idi:

1. “Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) haqqında” və “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanunu (ikinci səsvermə).

2. “Əmanətlərin tam sığortalanması haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

3. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin 2020-ci il yaz sessiyasının qanunvericilik işləri planı haqqında.

4. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

5. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

6. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İnsan hüquqları komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

7. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

8. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

9. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Aqrar siyasət komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

10. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Əmək və sosial siyasət komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

11. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Səhiyyə komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

12. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

13. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Gənclər və idman komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

14. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

15. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Regional məsələlər komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

16. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Elm və təhsil komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

17. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Mədəniyyət komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

18. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

* * *

**Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi deputatlarının
vəsiqələri təqdim edilmişdir.**

* * *

Aşağıdakı məsələlər müzakirə edilmişdir:

Gündəlik haqqında.

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Gündəlik qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.37 dəq.)

Lehinə 112

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 113

Nəticə: Qəbul edildi

1. “Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) haqqında” və “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanunu (ikinci səsvermə).

Çıxış etmişlər: Sahibə Qafarova, Əli Hüseynli

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.41 dəq.)

Lehinə 117

Əleyhinə 0

Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	118
Nəticə: Qəbul edildi	

2. “Əmanətlərin tam sığortalanması haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

Çıxış etmişlər: Sahibə Qafarova, Tahir Mirkişili, Siyavuş Novruzov, Vahid Əhmədov, Əli Məsimli, Musa Quliyev, İlham Məmmədov, Fəzail Ağamalı

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 13.30 dəq.)
Lehinə	107
Əleyhinə	2
Bitərəf	3
Səs vermədi	1
İştirak edir	113
Nəticə: Qəbul edildi	

3. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin 2020-ci il yaz sessiyasının qanunvericilik işləri planı haqqında.

Çıxış etmişlər: Sahibə Qafarova, Fazil Mustafa, Musa Qasımlı, Zahid Oruc, Qüdrət Həsənquliyev, Tahir Kərimli, Fəzail Ağamalı, Elman Məmmədov, Nəsim Məhəməliyev, Erkin Qədirli, Qənirə Paşayeva, Sahib Alıyev, Mələhət İbrahimqızı

Təklif: Qərar qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 14.21 dəq.)

Lehinə	111
Əleyhinə	1
Bitərəf	1
Səs vermədi	0
İştirak edir	113
Nəticə: Qəbul edildi	

4. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

Çıxış etmişlər: Sahibə Qafarova, Əli Hüseynli, Erkin Qədirli

Təklif: Qərar qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 14.23 dəq.)
Lehinə	110
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	110
Nəticə: Qəbul edildi	

5. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Qərar qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 14.24 dəq.)
Lehinə	111
Əleyhinə	0

Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	111
Nəticə: Qəbul edildi	

6. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İnsan hüquqları komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Qərar qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 14.24 dəq.)
Lehinə	109
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	110
Nəticə: Qəbul edildi	

7. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Qərar qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 14.25 dəq.)
Lehinə	110
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	110
Nəticə: Qəbul edildi	

8. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Qərar qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 14.26 dəq.)
Lehinə	111
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	2
İştirak edir	113
Nəticə: Qəbul edildi	

9. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Aqrar siyasət komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Qərar qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 14.26 dəq.)
Lehinə	113
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	113
Nəticə: Qəbul edildi	

10. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Əmək və sosial siyasət komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Qərar qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri

(saat 14.27 dəq.)

Lehinə 113

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 113

Nəticə: Qəbul edildi

11. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Səhiyyə komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Qərar qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri

(saat 14.28 dəq.)

Lehinə 112

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 112

Nəticə: Qəbul edildi

12. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Qərar qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri

(saat 14.28 dəq.)

Lehinə 110

Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	110
Nəticə: Qəbul edildi	

13. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Gənclər və idman komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Qərar qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 14.29 dəq.)
Lehinə	109
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	109
Nəticə: Qəbul edildi	

14. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Qərar qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 14.30 dəq.)
Lehinə	106
Əleyhinə	0
Bitərəf	1
Səs vermədi	0
İştirak edir	107
Nəticə: Qəbul edildi	

15. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Regional məsələlər komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

Çıxış etmişlər: Sahibə Qafarova, Siyavuş Novruzov

Təklif: Qərar qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 14.32 dəq.)

Lehinə 112

Əleyhinə 0

Bitərəf 1

Səs vermədi 0

İştirak edir 113

Nəticə: Qəbul edildi

16. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Elm və təhsil komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Qərar qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 14.33 dəq.)

Lehinə 113

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 113

Nəticə: Qəbul edildi

17. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Mədəniyyət komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

Çıxış etmişdir: Sahibə Qafarova

Təklif: Qərar qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 14.33 dəq.)
Lehinə	112
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	112
Nəticə: Qəbul edildi	

18. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında.

Çıxış etmişlər: Sahibə Qafarova, Səməd Seyidov

Təklif: Qərar qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 14.35 dəq.)
Lehinə	110
Əleyhinə	0
Bitərəf	2
Səs vermədi	0
İştirak edir	112
Nəticə: Qəbul edildi	

**Azərbaycan Respublikası
Milli Məclisinin Sədri**

S.QAFAROVA

MİLLİ MƏCLİSİN İCLASI

13 mart 2020-ci il. Saat 12.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədri
Sahibə Qafarova sədrlik edir

Sədrlik edən. Xoş gördük, hörmətli deputatlar. Xahiş edirəm, qeydiyyatdan keçin.

Qeydiyyat	(saat 12.07 dəq.)
İştirak edir	116
Yetərsay	83

Yetərsay var. İclasımıza başlaya bilərik. Hörmətli deputatlar, bu gün iclasımızın gündəliyinə keçməzdən əvvəl sizə deputat vəsiqələri təqdim ediləcəkdir. Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri hörmətli Məzahir müəllim Pənahov və komissiyanın üzvləri buradadırlar. Siz siyahı üzrə bura dəvət edilib, deputat vəsiqələrinizi təhvil alacaqsınız.

Məzahir müəllim, buyurun. Məzahir müəllim, işimizi necə quracağıq? Siyahıya əsasən təqdim edəcəksiniz?

Yərdən. *(Eşidilmir.)*

Sədrlik edən. O birilər necə gələcəklər?

Yerdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Birinci gələndən sonra o birinin soyadı səslənəcək. Oldu. Buyurun.

M.Pənahov, *Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri.*

Hörmətli Sədr, hörmətli Sədr müavinləri, hörmətli Milli Məclisin deputatları! İcazə verin, Mərkəzi Seçki Komissiyası və öz adımdan Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə seçilməyiniz münasibəti ilə sizi ürəkdən təbrik edirəm.

Seçkilərin keçirilməsi zamanı Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğun olan bütün addımları atdı. Hesab edirəm ki, bu işlər lazımi səviyyədə həyata keçirildi. Burada xüsusilə vurğulamaq istərdim ki, seçkilərin Seçki Məcəlləsinin, digər qanunvericilik aktlarının tələblərinə uyğun keçirilməsində əsas amil Azərbaycan Respublikası Prezidentinin siyasi iradəsinin olması idi. Bu siyasi iradənin ortada olması, yəni vətəndaşlarımızın seçib-seçilmək hüququnun qarantı kimi onlara bütün şəraitin yaradılması baxımından, eyni zamanda da, icra və digər strukturların Mərkəzi Seçki Komissiyası ilə əməkdaşlığının Seçki Məcəlləsinin tələbinə uyğun olaraq, ancaq və ancaq qanunvericiliyin tələblərinə uyğun səviyyədə həyata keçirilməsini həm dövlət başçısının, həm də Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidentinin daimi nəzarətinin nəticəsi hesab edirəm. Biz əldə edilən bütün nailiyyətləri əsas səbəb kimi qiymətləndirməliyik. Mən Mərkəzi Seçki Komissiyası adından öz minnətdarlığımı bildirirəm.

Proseslər artıq tamamilə başa çatıb, siz fəaliyyətə başlamısınız. Sizə uğurlar arzulayırıq. Bizim Mərkəzi Seçki Komissiyası kimi son, eyni zamanda, şərəfli bir missiyamız var. Seçki Məcəlləsinin tələbinə uyğun olaraq

Mərkəzi Seçki Komissiyası Milli Məclis üzvlərinə vəsiqə təqdim edir. Mən sizi bir daha ürəkdən təbrik edirəm. İndi isə missiyamıza başlayaq.

Milli Məclis rəhbərliyinin təklifi ondan ibarətdir ki, hörmətli deputatlar siyahı üzrə dəvət olunacaqlar. Bir ad çəkiləndə və həmin deputat bura yaxınlaşanda ikinci ad çəkiləcək ki, vaxta qənaət edək və növbəti deputat bura yaxınlaşsın. Hesab edirəm ki, artıq bununla bağlı böyük əksəriyyətin təcrübəsi var. Ona görə bu proses lazımi səviyyədə həyata keçiriləcək. İcazə verin, bir daha sizi təbrik edim və mərasimə başlayaq.

İ.Əlizadə, *Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyası Katibliyinin müdiri.*

Qafarova Sahibə Əli qızı.

Hüseynli Əli Məhəmməd oğlu.

Əliyev Adil Abış oğlu.

İbrahimli Fəzail Feyruz oğlu.

Həbibbəyli İsa Əkbər oğlu.

Möhbəliyev Səttar Suliddin oğlu.

İbrahimov Eldar Rza oğlu.

Novruzov Siyavuş Dünyamalı oğlu.

Həmzəyeva Ülviyyə Tapdıq qızı.

Quliyev Cəbi Hüseyn oğlu.

Quliyev Azay Əjdər oğlu.

Qafarov Kəmaləddin Nəsrəddin oğlu.

Musayev Madər Əliəsgər oğlu.

Xasayeva Səbinə Səməd qızı.

Əliyev Rauf Asif oğlu.

Məmmədov Soltan Teymur oğlu.

Quliyev Ülvi Zahid oğlu.

Qədirli Erkin Toğrul oğlu.

Allahverdiyev Elnur Marat oğlu.

Musabəyov Rasim Nəsrəddin oğlu.
Məmmədov Hikmət Baba oğlu.
İbrahimqızı Mələhət İbrahim qızı.
Mollazadə Asim Nazim oğlu.
Səmədzadə Ziyad Əliabbas oğlu.
Nurullayeva Könül Oruc qızı.
Vəliyeva Sədaqət Süleyman qızı.
Mustafa Fazil Qəzənfər oğlu.
Salahzadə Əliabbas Qalib oğlu.
Quliyev Eldar Allahyar oğlu.
Arpadarai Nigar Cavid qızı.
Fətəliyeva Sevinc Həbib qızı.
Əliyev Etibar Qasım oğlu.
Həsənova Afət Əbil qızı.
Zabelin Mixail Yuryeviç.
Həsənquliyev Qüdrət Müzəffər oğlu.
Kərimzadə Pərvin Orxan qızı.
Həmzəyev Naqif Ələsrəf oğlu.
Cəfərov Müşfiq Cəfər oğlu.
Quliyev Musa İsa oğlu.
Hüseynova Hicran Kamran qızı.
Mirkişili Tahir Famil oğlu.
Hacıyev Emin Məcid oğlu.
Məmmədli Müşfiq Fazil oğlu.
Yusifov İltizam Balayusif oğlu.
Mirzəzadə Aydın Böyükkişi oğlu.
Məmmədov İlham Kazım oğlu.
Seyidzadə Şahin Kamil oğlu.
Badamov Azər Camal oğlu.
Əhmədov Vahid Qazməmməd oğlu.
Rafailov Anatoliy Xaimoviç.
Qurbanov Sadiq Haqverdi oğlu.

Səlimov Eldəniz Adil oğlu.
Mikayılova Sevil Əlirazı qızı.
Ağazadə Əminə Həmid qızı.
Hüseynov Rafael Baba oğlu.
Əhmədova Jalə Fərhad qızı.
Ağamalı Fəzail Rəhim oğlu.
Rüstəmخانlı Sabir Xudu oğlu.
Ələkbərov Əziz Yusif oğlu.
Cəfərov Kamal Xaqani oğlu.
Məmmədov Ramin Əlimşah oğlu.
Əmiraslanov Əhliman Tapdıq oğlu.
Məhərrəmov Bəhruz Əbdurrəhman oğlu.
Həsənov Malik Əvəz oğlu.
Nəsirov Elman Xudam oğlu.
Məmmədov Məşhur Şahbaz oğlu.
İsgəndərov Anar Camal oğlu.
Qasımlı Musa Cəfər oğlu.
Quliyev Rüfət Atakişi oğlu.
Paşazadə Cavanşir Hümət oğlu.
Əsgərov Ziyafət Abbas oğlu.
Mahmudov Rəşad Məmmədqulu oğlu.
Məmmədov İqbal Nəriman oğlu.
Nurullayev Razi Qulaməli oğlu.
İsmayılov Şahin Əmir oğlu.
Rzayev Tahir Musa oğlu.
Abbasov Aqil Məhəmməd oğlu.
Bayramov Vüqar İbad oğlu.
Cəfərova Tamam Şaməmməd qızı.
Aslanov Novruzəli Davud oğlu.
Kərimli Tahir Zayıdağa oğlu.
Hacıyev Sabir Kamal oğlu.
Əfəndiyev Məzahir Cavid oğlu.

Osmanov Cavid Həmid oğlu.
Həsən Ramil Sahib oğlu.
Əliyeva Jalə Fazil qızı.
Yıldırım Fatma Vidadi qızı.
Oruc Zahid Məhərrəm oğlu.
Aliyev Sahib Eyvaz oğlu.
Məmmədov Anar İlyaz oğlu.
Vəliyev Ağalar İsrəfil oğlu.
Həsənov Nurlan Urfan oğlu.
Bayramov Kamran Fərhad oğlu.
Elşad Mirbəşir oğlu.
Səfərov Nizami Abdulla oğlu.
Hüseynova Sevinc Əmirəhməd qızı.
Nağıyev Arzu Nəsim oğlu.
Paşayeva Qənirə Ələsgər qızı.
Ağayeva Ülviyyə Cavanşir qızı.
Seyidov Səməd İsmayıl oğlu.
Cəfərov Nizami Qulu oğlu.
Məhəməliyev Nəsim Məhəmməd oğlu.
Musayev Elşən Məmmədhanifə oğlu.
Əliyeva Kamilə Əliağa qızı.
Kərimli Azər Şəmşid oğlu.
İskəndərov Vüqar Yapon oğlu.
Məsimli Əli Əhməd oğlu.
Feyziyev Cavanşir Əyyub oğlu.
Heydərov Fəttah Səməd oğlu.
Naxçıvanlı Aqiyə Həbib qızı.
Əliyev Bəxtiyar Həməzə oğlu.
Sadıqov Bəxtiyar Yusif oğlu.
Məmmədov Ceyhun Valeh oğlu.
Abbaszadə Mahir Tapdıq oğlu.
Gəncəliyev Tural Babaşah oğlu.

Məmmədov Aqil Sadiq oğlu.

Məmmədov Elman Camal oğlu.

İsmayılov İmamverdi İbiş oğlu.

M.Pənahov. Beləliklə, Mərkəzi Seçki Komissiyası altıncı çağırış Milli Məclisə seçkilərlə bağlı axırıncı nöqtəni qoydu. Sizə bir daha uğurlar arzulayırıq. Gələn görüşlərə qədər. Sağ olun! (*Alqışlar.*)

Sədrlik edən. Çox sağ olun, Məzahir müəllim. Milli Məclisə seçkiləri qanunun tələblərinə uyğun şəkildə təşkil etdiyinə görə Mərkəzi Seçki Komissiyasına təşəkkür edirəm.

Hörmətli deputatlar, vəsiqələrinizi almağınız münasibəti ilə sizi ürəkdən təbrik edirəm və hər birinizə parlament fəaliyyətində uğurlar arzulayıram.

Hörmətli deputatlar, Milli Məclisin bugünkü iclasının gündəliyinə 18 məsələ daxil edilib. Gündəlik sizə paylanıb. Xahiş edirəm, münasibət bildirin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.37 dəq.)
Lehinə	112
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	113
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin 1-ci məsələsi iki Konstitusiyaya qanununa dəyişiklik edilməsi haqqındadır. Məsələ barədə məruzə etmək üçün Milli Məclis Sədrinin birinci müavini, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynliyə söz verilir. Əli müəllim, buyurun.

Ə.Hüseynli, *Milli Məclis Sədrinin birinci müavini, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri.*

Çox sağ olun, hörmətli Sahibə xanım. Hörmətli Sədr, icazə verin, ilk növbədə bu yüksək etimada görə Yeni Azərbaycan Partiyasının sədri möhtərəm cənab Prezident İlham Əliyevə təşəkkürümü bildirim. Eyni zamanda, Sahibə xanım, Sizə və bütün həmkarlarıma mənə etimad göstərərək Milli Məclis Sədrinin birinci müavini vəzifəsinə seçdiyinizə görə təşəkkürümü bildirim. Bütövlükdə, xalqımızı, dövlətimizi və Yevlax, Mingəçevir seçicilərini əmin etmək istəyirəm ki, bundan sonrakı fəaliyyətimizdə də ulu öndərin siyasətinə, xalqa və dövlətə sədəqətlə xidmət edəcəyik.

Hörmətli həmkarlar, təqdim olunmuş Konstitusiya Qanunu hələ keçən il iyul ayının 9-da birinci oxunuşda qəbul olunmuşdu. Bu gün biz ancaq səsverməni həyata keçirməliyik. Amma hörmətli yeni həmkarlarımda burada olmasını nəzərə alaraq qısaca məlumat vermək istəyirəm ki, Konstitusiya Qanununun məqsədi “Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) haqqında” və “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya qanunlarının uyğunlaşdırılması xarakteri daşıyır. Layihədə təklif edilən birinci dəyişiklik ombudsman haqqında Konstitusiya Qanununun 1-ci, 9-cu, 10-cu, 12-ci, 13-cü maddələri ilə bağlıdır və bunların məqsədi, bir daha vurğulamaq istəyirəm ki, “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Qanuna uyğunlaşdırmadan ibarətdir.

İkinci uyğunlaşdırma isə “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Qanunun Milli Məclisin Daxili Nizamnaməsinə uyğunlaşdırılması xarakteri daşıyır. İndi biz ancaq ikinci səsverməni həyata keçirəcəyik. Konstitusiya Qanununun

qəbul edilməsi üçün 95 səs çoxluğu tələb olunur və bunu nəzərə almağınızı xahiş edirəm. Çox sağ olun.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, Əli müəllim. Məruzəçiyə sualı olan var?

Yerdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Təklif var ki, məsələ səsə qoyulsun. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 156-cı maddəsinin I hissəsinin tələbinə görə, Konstitusiya Qanunu Milli Məclisdə 95 səs çoxluğu ilə qəbul olunmalıdır. Ona görə də hörmətli həmkarlar, səsvermə zamanı diqqətli olmağınızı xahiş edirəm. Bu, xüsusilə bizim yeni deputatlara aiddir. Buyurun.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.41 dəq.)
Lehinə	117
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	118
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, sağ olun.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 156-cı maddəsinə əsasən Konstitusiya Qanunu həm birinci, həm də ikinci səsvermədən sonra imzalanmaq üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edilir, imzalandıqdan sonra isə qüvvəyə minir. İndi qəbul etdiyimiz Konstitusiya Qanunu da möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən imzalandıqdan sonra qüvvəyə minəcəkdir.

Hörmətli həmkarlar, 2-ci məsələyə keçirik. Gündəliyimizin 2-ci məsələsi “Əmanətlərin tam sığortalanması

haqqında” Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsidir. Məsələ barəsində məruzə etmək üçün İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişiliyə söz verilir. Tahir müəllim, buyurun.

T.Mirkişili, *Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri*.

Hörmətli Sədr, hörmətli həmkarlar! Mən də hər birinizi yeni parlamentin fəaliyyətə başlaması münasibəti ilə təbrik edirəm, işlərinizdə uğurlar arzulayıram. Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvü kimi mənə göstərilən bu yüksək etimada görə partiyamızın sədri cənab İlham Əliyevə minnətdarlığımı bildirirəm. Eyni zamanda, Milli Məclis rəhbərliyinə və həmkarlarıma bu namizədliyi dəstəklədikləri üçün bir daha təşəkkürümü bildirirəm. Mən inanıram və əmin edirəm ki, İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsi bundan sonra da Azərbaycan Prezidenti tərəfindən həyata keçirilən sosial-iqtisadi islahatlara dəstək vermək üçün həm yeni qanunvericilik təkliflərinin irəli sürülməsi, həm də əvvəlki qanunların təftiş olunması və qanunların icra mexanizmlərinə yeniliklər gətirilməsi məqsədi ilə əlindən gələni əsirgəməyəcək, seçicilərin etimadını doğrultmaq üçün bütün yeni təşəbbüs və mexanizmlərdən istifadə edəcək.

Hörmətli Sədr, qanun layihəsinə edilən dəyişikliyi təqdim etmədən öncə bu gün iqtisadiyyatda baş verən hadisələrə qısaca münasibət bildirmək istərdim. Düşünürəm ki, bu, həmkarlarım və insanlar üçün də maraqlı ola bilər. Bildiyiniz kimi, bu gün dünyada virusun yayılması, eyni zamanda, müxtəlif dünya ölkələri arasında siyasi münasibətlərin gərginləşməsi və bazar payı əldə etmək üçün baş verən bu hadisələrin fonunda neftin qiyməti dünya bazarında təxminən 30-35 dollara qədər enmişdir.

Bu, bəzi dövlətlərdə iqtisadi cəhətdən müəyyən çətinlik yaratmışdır. Ümumilikdə, bu virusun yayılması dünya iqtisadiyyatının artım sürətinin ləngiməsinə səbəb olmuşdur və artıq bu istiqamətdə əlaqələrin getdikcə qırılması, maneələrin çoxalması, dünya iqtisadiyyatında volatilliyin daha da artacağı ehtimal edilir. Amma ilkin hesablamalara görə, epidemiyanın yayılması iyun ayında bitəcək və iyun ayından etibarən iqtisadi əlaqələrin bərpa olunması, iqtisadi artımın özünə gəlməsi ilə bağlı ilkin proqnozlar vardır.

Bildiyiniz kimi, Azərbaycanda iqtisadiyyatın qeyri-neft sektoru ümumi daxili məhsulun 60 faizini təşkil edir. 2015-ci ildən sonra baş verən neft şokundan sonra Azərbaycan hökumətinin atdığı addımlar nəticəsində iqtisadiyyat kifayət qədər immunitet qazanmışdır. Keçən dövr ərzində qeyri-neft sektorunun artımı, eyni zamanda, valyuta daxilolma mənbələrinin diversifikasiya olunması və əhalinin baş verən hər hansı bu cür hadisədən qorunması üçün bir çox mexanizmlər hazırlanmış və artıq tətbiq olunmuşdur.

Məlumat üçün deyim ki, ötən müddət ərzində həyata keçirilmiş islahatlar nəticəsində Azərbaycanda tədiyyə balansının müsbət kəsiri 5,1 milyard dolları ötmüşdür. Bizim ixracımız, əgər qızıl idxalını nəzərə almasaq, 2019-cu ildə 8 milyard dolları ötmüşdür və Azərbaycanın bugünkü strateji valyuta ehtiyatları bu gün dövriyyədə olan bütün manat kütləsindən 5 dəfə, nağd manat kütləsindən isə 9 dəfə çoxdur. Bu gün Azərbaycanın strateji valyuta ehtiyatları ölkənin, bütövlükdə, idxal olunan mal və məhsul dəyərini 3 il ərzində dayanmadan maliyyələşdirmək gücünə malikdir ki, bu rəqəm adətən digər dünya dövlətlərində 6 ayı keçmir. Bu cəhətdən baxsaq, bugünkü

Azərbaycan iqtisadiyyatının qazandığı immunitet, Azərbaycan iqtisadiyyatının sabit qalması və xarici şoklardan qorunması üçün kifayət qədər imkanları vardır.

Bildiyiniz kimi, keçən il bizim qəbul etdiyimiz dövlət büdcəsində neftin qiyməti 55 dollar götürülmüşdü. Amma bu gün neftin qiymətinin 30-35 dollar ətrafında olması insanlarda bəzən sual yaradır ki, büdcə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsində hansı risklər yarana bilər? Mən xüsusi qeyd edirəm ki, təxmini hesablamalara görə, neftin qiymətinin 30-35 dollar ətrafında olması Azərbaycanın büdcə gəlirlərini cəmi 270-340 milyon manat ətrafında azalda bilər ki, bu da büdcə gəlirlərinin cəmi 1,1-1,3 faizi deməkdir. Amma nəzərə alsaq ki, bu gün Azərbaycanda həyata keçirilən şəffaflaşdırma prosesi nəticəsində təkcə son 2 ay ərzində Azərbaycan dövlət büdcəsinin gəlirləri 250 milyon manat artmışdır, bu o deməkdir ki, büdcə xərclərinin yerinə yetirilməsində belə neftin bugünkü qiymətlərinin heç bir təhlükəsi yoxdur.

Mən fürsətdən istifadə edib həm həmkarlarıma, həm də əhaliyə heç bir təlaşa düşməməyi, hazırkı vəziyyətdə Azərbaycan iqtisadiyyatının gücünə inanmağı tövsiyə edərdim. Çünki bu gün Azərbaycan banklarında kifayət qədər xarici valyuta var. Azərbaycanın ehtiyatları imkan verir ki, Azərbaycan əhalisini və maddi imkanlarını bu cür risklərdən qoruyaq.

“Əmanətlərin tam sığortalanması haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi haqqında demək istəyərdim ki, bu Qanun 2016-cı il yanvarın 19-da qəbul olunmuş və martın 3-dən qüvvəyə minmişdir. Keçən 3 il ərzində bu Qanun insanların əmanətlərinin qorunması üçün dövlətin yaratdığı çox mühüm bir mexanizmdir. Çünki bu Qanun qəbul olunana qədər Azər-

baycanda əmanətlərin yalnız 30 min manata qədər olan hissəsi sığorta olunurdu. Amma keçən dövr ərzində maliyyə bazarlarında sabitliyin bərpa olunması, insanların islahatlar nəticəsində yaranan dəyişikliklərdən qorunması üçün dövlət belə bir mexanizm tətbiq etdi. Cənab Prezidentin təşəbbüsü ilə, bütövlükdə, məbləğdən asılı olmayaraq, yalnız müəyyən olunmuş faiz həcmində Azərbaycan manatında qoyulan depozitlər illik 10 faiz, xarici valyutada isə 2,5 faiz həcmindədir. Əmanətlərin dövlət tərəfindən tam qorunması ilə bağlı mexanizm irəli sürülüb və bu, 3 ildir, davam edir. 2019-cu il fevralın 19-da Qanun yenidən 1 il müddətinə uzadıldı və 2020-ci il martın 3-də bu Qanunun qüvvəsi artıq başa çatmışdır.

Bununla bağlı daxil olan dəyişikliklər Qanunun qüvvədə olan müddətini daha 9 ay, yəni 2020-ci il dekabrın 4-nə qədər uzatmaq üçündür. Yəni bu, cari dövr ərzində Azərbaycanın maliyyə bazarlarında həyata keçirilən islahatlarla bağlı əhalinin bir daha heç bir riskə uğramaması və əmanətlərin qorunması ilə bağlı dövlət tərəfindən verilən bir təklifdir. Xatırladım ki, bu gün Azərbaycanda əmanətlərin 77 faizi dövlət tərəfindən tam qorunur. Bu, 6,4 milyard ətrafındadır. Onu da qeyd edirəm ki, bu Qanun qəbul olunana qədər əmanətlərin cəmi 24,3 faizi qorunurdu. Yəni belə bir mexanizmin olması indiki halda kifayət qədər məqbuldur və yeni mexanizm hazırlanana qədər bu Qanunun müddətinin uzadılması həm bank sahəsində olan islahatları daha çox təsdiqləmək, təşviq etmək, müdafiə etmək, həm də əhalini hər hansı bir riskdən qorumaq məqsədi daşıyır. Mən həmkarlarımı bu Qanuna səs verməyə çağırıram. Minnətdaram, çox sağ olun.

Sədrlik edən. Çıxış etmək istəyən varmı? Yoxdur.

Yerdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Üzr istəyirəm, buyurun, yazılın. Siyavuş müəllim Novruzov, buyurun.

S.Novruzov. Təşəkkür edirəm, hörmətli Sədr. İlk növbədə mən yeni parlamentin fəaliyyətə başlaması münasibəti ilə hörmətli Sədr, Sizi, müavinlərin hər birini təbrik edirəm, qanunvericilik sahəsində uğurlar arzulayıram. Yeni parlamentə seçilmiş bütün deputatlarımızı da təbrik edirəm. Onlar bu gün yeni mandat aldılar. Onların cəmiyyətimiz, dövlətimiz, millətimiz, xalqımız üçün qəbul etdiyi hər bir qanun insanların rifah halının yaxşılaşdırılmasına xidmət edəcək.

Düzdür, mən müzakirə olunan məsələ ilə əlaqədar suala yazıldım. Çünki məndən əvvəl hörmətli Vahid müəllim, Əli müəllim yazılmışdı. Mən hesab edirəm ki, bu gün Azərbaycanda yalandan bir ajiotaj yaradırlar. İstər dolların dəyişməsi, neftin qiymətinin düşməsi, istərsə də digər məsələlərlə əlaqədar dövlət lazımı tədbirlər görür, addımlar atır. Müəyyən mətbuat orqanları bir balaca bu məsələləri qızıışdırırlar, əsasən də, xaricdə oturanlar bu işlə məşğuldurlar. Xaricdən internet televiziyası vasitəsi ilə cəmiyyəti tamam başqa istiqamətə yönəltmək istəyirlər.

Bir-bir ad çəkməyəcəm, o gün mən bir internet kanalını izləyirdim. Osmanın qızı Amerikada neftin qiyməti haqda veriliş verirdi. Verilişdə iştirak edənlərin biri Azərbaycandan, digəri də dərnəyin rəhbəri idi. Az qalırdılar, durub oynasınlar. Neftin qiyməti düşüb, deməli, vəziyyət gərginləşəcək. Guya vəziyyət gərginləşəndə onlar hakimiyyətə gələcəklər. Yəni bu cür insanlar da var. Neftin qiyməti düşübsə və biz bundan az da olsa ziyan çəksək, o zaman bizim hər bir vətəndaşımız əziyyət çəkəcək. Neftdən əldə edilən gəlirlərdən məktəblər, bağçalar və sair tikilir. Cənab Prezident burada qeyd etdi, şəhid ailələri, müharibə

veteranları üçün nə qədər ev tikilir. Bunlar cəmiyyət üçündür. Bu məktəblər, bağçalar, parklar, bulvarlar Milli Məclisin deputatları üçün deyil, xalq üçündür. Xalqımız bu parklarda gəzir, o məktəblərdə oxuyur. Onlar insanların bu cür yaxşı yaşamasının əleyhinə olan adamlardır. Ona görə mən hesab edirəm ki, bizim mətbuat orqanları, televiziya, mütəxəssislərimiz televiziyaçıya çıxmalıdırlar. İnsanlara heç bir narahatlığın olmadığını izah etmək lazımdır. Dövlət başçısı bütün məsələləri həll edəcəkdir. Kiminsə zəlzələdən evi uçur, dövlət tikir, kim isə yanğından əziyyət çəkir, dövlət ona kömək edir. Başqa ölkələrdə heç kim səsini çıxarmır, deyirlər ki, bunun sığortası olmalıdır. Amma bizdə dövlət, cənab Prezident, Birinci vitse-prezident bunların hamısını edir. Ağsuda 1500, Şamaxıda 2000 yeni ev tikilibdir. İnsanlara dədə-babalarının belə saxlamadığı evdən daha yaxşı evlər tikib veriblər. Sabirabadda, Saatlıda və digər rayonlarda insanlara 5000-dən çox ev tikilib. Burada da nə problem olacaqsansa, dövlət, dövlətin başçısı onu həll edəcək. Cəmiyyətin nəzərinə çardırılmalıdır ki, ajiotaj yaratmasınlar, 3–5 adamın kompüterdə yazdığı suallara, yaxud da ki, verdiyi şərhlərə uyumasınlar. İndi Vahid müəllim, Əli müəllim məsələni iqtisadi cəhətdən müzakirə edəcəklər. Mən, sadəcə, siyasi baxımdan qeyd edirəm ki, əhalimiz bu məsələdə narahat olmasın. Dövlət, dövlət başçısı onların yanındadır və onların nə problemi varsa, dövlət başçısı həll edəcək. Təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Siyavuş müəllim, Siz, əslində, suala yazılmışdınız, ancaq çıxış etdiniz. Vahid müəllim Əhmədov, buyurun.

V.Əhmədov. Çox sağ olun. Hörmətli xanım Sədr, hörmətli millət vəkilləri! Təqdim olunmuş qanun layihəsi

çox vacib bir qanun layihəsidir. Mən ilk olaraq bir neçə məsələyə toxunmaq istəyirəm. Hörmətli cənab Prezident Milli Məclisin iclasında çox dəyərli bir çıxış etdi və Azərbaycanın millət vəkilləri qarşısında ölkəmizin həm daxilində, həm də xaricində Azərbaycana aid olan məsələləri daha çox diqqətdə saxlamağı, Azərbaycan əhalisi ilə, seçiciləri ilə təmasda olmağı tövsiyə etdi. Mən seçilmiş millət vəkillərini ürəkdən təbrik edirəm, hamısına uzun ömür, can sağlığı arzu edirəm və cənab Prezidentin tövsiyələri ətrafında onları əməli işə dəvət edirəm.

Yadınıza gəlsə, biz “Əmanətlərin tam sığortalanması haqqında” Qanunu 2016-cı ildə qəbul etmişdik. Ondan qabaq – 2015-ci ildə Azərbaycanda iki devalvasiya baş verdi. Bundan sonra Əmanətlərin tam sığortalanması haqqında qanun layihəsini cənab Prezidentin təşəbbüsü əsasında qəbul etdik və əmanətlər tam sığortalandı. Yəni əmanətlərin tam sığortalanması 3 il müddətində öz bəhrəsini verdi. Keçən müddət ərzində banklarda manatla olan əmanətlər, mən deyərdim, kifayət qədər artmağa başladı. Hazırda əmanətlərin təxminən 8,5 milyard manatı məhz manatla olan əmanətlərdir. Son hadisələrə, yəni dünyada baş verən koronavirus epidemiyasına, o cümlədən neftin qiymətinin aşağı düşməsinə baxmayaraq, Azərbaycanda sabit səviyyə, hələ ki, qorunub saxlanılır. Burada da Azərbaycan hökumətinin, Azərbaycan dövlətinin, Azərbaycan Mərkəzi Bankının, Maliyyə Nazirliyinin apardığı siyasət, mən belə hesab edirəm ki, uğurludur.

Bu gün təqdim olunan qanun layihəsi ilə əlaqədar mənim bir neçə sualım və təklifim var. Birincisi, niyə biz qanun layihəsini 9 aya, yəni 4 dekabr tarixinə kimi nəzərdə tutmuşuq? O tarixə də 9 ay deyil, 8 ay qalıb. Bu təşəbbüsün keyfiyyəti müəyyən qədər sual doğurur. Belə

ki, bu anadək ölkə bankları onsuz da kifayət qədər qısamüddətli öhdəliklərlə işləməyə məcbur idilər. Depozitlərini təxminən 1–2 il müddətində saxlayırdılar. Dünya praktikasında bu, kifayət qədər qısamüddətli dövrdür. Bu Qanunun müddətinin yalnız 2020-ci il dekabrın 4-ə qədər artırılması, əlbəttə, qısa olan öhdəlikləri daha da qısaldır, yəni 8 aya endirir. Nəticədə bank 8 ay müddətinə cəlb etdiyi öhdəliyi yalnız qısa müddətdə yerləşdirmək imkanına malik olacaq.

Depozitlər nə deməkdir? Depozitlər bank üçün müəyyən kreditlərin, heç olmasa, 6 aylıq verilməsi ilə əlaqədardır. Yəni 6 ay müddətində bizim istədiyimiz, cənab Prezidentin istədiyi real sektorun inkişafından söhbət gedə bilməz. Yəni 6 ay müddətinə real sektora heç bir kredit verilə bilməz. Bu, yalnız istehlak kreditləri ola bilər ki, mən belə hesab edirəm, bu nə dövlət, nə bizim, nə də banklar üçün o qədər əhəmiyyətli deyil. Hesab edirəm ki, hökumət əmanəti ortamüddətli dövr üçün, misal üçün, 3 il müddətinə tam sığortalamalıdır.

Bayaq Siyavuş müəllim də qeyd etdi ki, son vaxtlar dolların bahalaşması ilə əlaqədar milli valyutanın ətrafında müəyyən söz-söhbətlər gedir, əhali faktiki olaraq təşviş içərisindədir. Mən şəhərdə banklara baxmışam. Bankların qarşısında kifayət qədər növbələr var. Əhali öz milli valyutasını dollara çevirməyə çalışır. Mən bayaq qeyd etdim, hökumətin kifayət qədər ehtiyatı, təhlükəsizlik yastığı var. Mərkəzi Bankın təxminən 10 milyard dollara yaxın ehtiyatı var. Bundan başqa, Dövlət Neft Fondunun da kifayət qədər ehtiyatı var. Lazım olsa, o ehtiyatdan istifadə ediləcək. Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin sədrinin dediyinə görə, “b” variantı hazırlanıb. Lazım olsa, dövlət ondan istifadə edəcək.

Birincisi, mən təklif edərdim ki, ümumiyyətlə, Azərbaycan hökuməti, Mərkəzi Bankın sədri, xüsusilə Maliyyə Sabitliyi Şurasının rəhbəri, – rəhbəri kimdir, bilmirəm, – əhaliyə kifayət qədər məlumat versin. Biz millət vəkili olaraq əhali ilə işləyirik. Dünən mən Qubada olmuşam, əhalini qəbul etmişəm, 70-ə yaxın insanla görüşmüşəm. Bu məsələ insanları narahat edir. Yəni Maliyyə Sabitliyi Şurası əhaliyə geniş məlumat verməlidir ki, yaxın müddət ərzində Azərbaycanda heç bir narahatlıq olmayacaq. Yəni biz iqtisadçı kimi bunu bilirik, amma bu, əhaliyə dövlət səviyyəsində çatdırılmalıdır. Buna çox böyük ehtiyac var.

İkincisi, bayaq mən qeyd etdim, bu Qanunun müddətinin 9 ay uzadılması heç bir effekt verməyəcək. Mən sizə açıq deyim, görəcəksiniz, tarix göstərəcək. Yəni koronavirusun təsiri, dollara olan münasibət, dünya bazarında neftin qiymətinin kəskin aşağı düşməsi, əlbəttə, insanlarda narahatlıq yaradacaq. Mən çox uzun danışmaq istəmirəm. Bu tribunadan cənab Prezident İlham Əliyevə müraciət etmək istəyirəm. Əhalinin, o cümlədən bankların maraqlarını nəzərə alaraq rəhbərlikdən də, Sizdən də, xanım Sədr, xahiş edərdim ki, cənab Prezident ilə danışsınız, biz bu müddəti 3 ilədək uzadaq. Yenə deyirəm, 9 ay uzatmaq Azərbaycan əhalisi arasında heç bir müsbət nəticə verməyəcək. Banklar üçün çox ciddi problemlər yaranacaq. Əhali banklardan öz əmanətlərini çəkib dollara çevirmək istəyəcək. Amma bu 3 il müddət elə də böyük bir dövr deyil. Onda əhalinin narahatlığı müəyyən qədər aradan qalxar. Dekabrın 4-ə qədər neftlə, dollarla, koronavirusla əlaqədar müəyyən hadisələr ola bilər. Məgər dekabrın 4-dən sonra hər şey hamar olacaq, yaxşı gedəcək? Dekabrın 4-ə qədər olan dövr nə ilə əsaslandırılıb? Ona görə də mən

artıq dərəcədə xahiş edirəm, bu məsələ qaldırılsın.

Düzdür, komitədə müzakirə olunmadığı üçün mən bu məsələni orada qaldıra bilməmişəm. Bu, çox vacib, çox təcili məsələdir. Biz bu məsələni faktiki olaraq beşinci çağırış Milli Məclisin axırını sessiyasında həll etməli idik. O vaxt mən bu məsələyə toxundum. Dedim, gəlin, bu qanunu qəbul edək, 3 il müddətinə uzadaq ki, problem yaranmasın. Amma indi bunun vaxtının gecikdirilməsi Azərbaycan bankları, Azərbaycan ictimaiyyəti üçün, əlbəttə, müəyyən problemlər yaradıb. Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm, sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun, Vahid müəllim. Əli müəllim Məsimli, buyurun.

Ə.Məsimli. Çox sağ olun, hörmətli Sədr. Əmanətlərin tam sığortalanması müddətinin uzadılması barəsində deputat həmkarım Vahid müəllim kifayət qədər məqamlara toxundu. Ona görə mən tezis formasında bir sıra məsələləri qeyd etmək istərdim. Birinci, qeyd edirəm ki, Əmanətlərin tam sığortalanması haqqında qanun layihəsinin ortaya çıxması 2015-ci il fevralın 21-də və dekabrın 21-də iki şok devalvasiyanın nəticələrinin yumşaldılması, banklara itirilmiş inamların bərpa edilməsi, eyni zamanda, əhəlinin bank sektoruna inamının müəyyən dərəcədə bərpasının sürətləndirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər idi. Əgər biz rəqəmlərə, statistikaya baxsaq, görürük ki, doğrudan da, bu Qanunun qəbul edilməsi əhəlinin banklara inamının artmasına bir təkan verdi və əhəlinin öz vəsaitlərini yenidən banklara qoymasında güclü bir impuls rolunu oynadı. İndi də artıq 9 martdan – “qara” bazar ertəsi gündən etibarən təqribən 2015-ci ildən əvvəlki, 2014-cü ilin situasiyası yaranıb. Ona görə də əmanətlərin tam sığortalanması məsələsi bəlkə də həmin dövrdə olduğun-

dan daha çox aktualıq kəsb edir. Bu nöqtəyi-nəzərdən belə bir qanunun Milli Məclisə təqdim edilməsini, qəbul edilməsini ilk növbədə alqışlayıram. Hesab edirəm ki, bu, xüsusi bir əhəmiyyət kəsb edir.

Eyni zamanda, bunun əhəmiyyətinin bəzi cəhətlərini də qeyd etmək istərdim. Əgər belə bir vəziyyət yaranırsa, deməli, bu dəqiqə manat, eyni zamanda, bank sistemi güclü təzyiq altındadır. Ona görə də əmanətlərin sığortalanması müddətinin uzadılması ilk növbədə manata inamın birbaşa olmasa da, dolayı yol ilə artırılmasına xidmət edən bir məqamdır, həm də banklara inamın artırılması məqamıdır. Obyektiv yanaşsaq, belə bir fikri, tezisi xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, indiki dövrdə bankların nüfuzu həlledici amillərdən biridir. Ona görə də belə bir Qanunun qəbul edilməsini vacib hesab edirik.

İkinci, indi müəyyən mənfi tendensiyalar ajiotaj yaradır, o ajiotajdan sui-istifadə halları da həmişə olub və təbii surətdə olmaqda davam edəcək. Hökumət bunun qarşısını almaqdan ötrü Baş nazirin yanında iqtisadi blokun xüsusi müşavirəsini keçirdi. Xüsusi müşavirədə indiyə qədər görülmüş və görülməli məsələlərin, heç olmasa, tezislərini irəli sürdülər. Hesab edirəm, həmin tezislər əsasında Azərbaycan hökumətinin “yaranmış vəziyyətdən az itki ilə çıxmaqdan ötrü nə etməli?” – sualını özündə əks etdirən proqramının dolğun şəkildə ictimaiyyətə çatdırılmasını vacib hesab edirəm. Həmin proqramın mühüm tərkib hissələrindən biri də məhz əmanətlərin tam sığortalanması məsələsidir. Bu məsələyə hökmən ciddi yanaşmaq lazımdır.

Qaldırmaq istədiyim növbəti məsələ ondan ibarətdir ki, biz əmanətlərin sığortalanması məsələsinə, sadəcə, texniki bir anlayış kimi deyil, bu əmanətlərin Azərbaycan iqti-

sadiyyatına müsbət təsiri, iqtisadi fəallığın artmasında rolu və sair məsələlər kontekstində də yanaşmalıyıq. Amma görürük ki, Azərbaycanda əhalinin əmanətləri ümumi daxili məhsulun 10 faizi ətrafındadır. Bu, etiraf edək ki, həddən artıq kiçik rəqəmdir. Belə bir rəqəm Azərbaycan iqtisadiyyatında fəallığın, bank sisteminin dayanıqlılığının, effektivliyinin artırılmasına o qədər də böyük təsir göstərə bilməz. Bayaq dediyim kimi, Azərbaycan hökumətinin indiki vəziyyətdən az itki ilə çıxmasına aid plan-proqrama mütləq banklara olan dəstəyin gücləndirilməsi, eyni zamanda, bankların nüfuzunun yaxşılaşdırılması vasitəsi ilə bir hədəf də əlavə olunmalıdır, yəni elə bir şərait yaratmaq lazımdır ki, insanlar vəsaitlərini banklara qoysunlar və beləliklə də, banklara qoyulan vəsait ümumi daxili məhsulun 10 faizi deyil, ondan bir neçə dəfə çox olsun, iqtisadiyyatın inkişafına, bank sisteminin, maliyyə sisteminin dayanıqlılığına təsir göstərsin.

Vahid müəllim bu məsələni qaldırdı və növbəti sual əmələ gəlir ki, belə bir şəraitdə, bu cür ciddi məsələnin həllində müddət niyə məhz 9 ay qoyulub? Sadəcə, bunun əks arqumentini göstərmək olar ki, insanlar adətən banklara əmanətlərini, pullarını qoyanda ən azı 1 ilə qoyurlar. Onda niyə bu müddət 9 ayadək qoyulub? Həmin vəsaitin 9 aydan sonra çəkilməsinə elə bu qanunvericiliklə bir stimül yaradırıq? Bu məsələ açıq qalır.

Mən əmanətlərin neçə müddətə qoyulmasına başqa bir kontekstdən yanaşıram. İndi parlamentə yeni seçkilərin keçirilməsi, Prezident Administrasiyasında parlamentlə əlaqələr üzrə şöbənin yaradılması, bizim əməkdaşlığımızın genişləndiriləcəyi kontekstindən məsələyə yanaşmaq istəyirəmsə, onda Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı ilə Milli Məclisin, konkret desək, İqtisadi siyasət, sənaye

və sahibkarlıq komitəsinin ciddi bir dialoq aparmasına ehtiyac var ki, böyük bir suala cavab verilsin. Yaxşı, 9 ay müddətini qanunla qəbul elədik, bəs 9 aydan sonra necə olacaq? Deməli, daha işlək bir mexanizmin, bütün maraqların harmoniyasını təmin edən bir modelin qurulması üçün, hesab edirəm ki, yaxın zamanlarda Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsi ilə Mərkəzi Bankın dialoqa başlamasına ehtiyac var. Bu, qısa müddət ərzində daha işlək, daha optimal bir mexanizmin ortaya çıxarılmasına səbəb olar. Həm də hesab edirəm ki, bu, icra strukturları ilə qanunvericilik hakimiyyətinin fəaliyyətinin koordinasiyasının effektiv və gözəl bir modeli olar.

Axıncı təklifimin Milli Məclisin rəhbərliyi səviyyəsində qəbul edilməsini, buna dəstək verilməsini xahiş edirəm. Eyni zamanda, şayiələrin yayıldığı vəziyyətdə biz birgə bəyanat verə bilərik ki, Azərbaycanın təhlükəsizlik yastığı o qədər qalındır ki, neftin qiymətinin aşağı düşməsi indiki şəraitində manata təzyiq olsa da, bu, devalvasiya anlamına gəlmir.

İkinci bəyanat ilə çıxış edə bilərik ki, neftin indiki qiyməti, məsələn, əgər 50 dollar səviyyəsində olacaqsa, bütövlükdə, Azərbaycanın 2020-ci il büdcəsi elə qurulub ki, bu, Azərbaycanın büdcəsinin gəlirlərinə cəmi 1 faiz təsir göstərəcək. Yəni 24 milyard manatdan artıq olan büdcənin cəmi 1 faizidir. Əgər neftin qiyməti 40 dollar ətrafında olacaqsa, onda Azərbaycanın büdcəsinə, hələ böyüdülmüş və yuvarlanmış bir rəqəm kimi qeyd edirəm ki, gəlirlərə 24 milyard manatdan artıq gəlirin 2,5 faizi həcmində təsir göstərəcək. Neftin qiyməti 30 dollar olsa, Azərbaycanın büdcə gəlirlərinə 4 faiz təsir edəcək. Bunun multiplikativ effekt vasitəsi ilə büdcənin digər gəlir

mənbələrinə mənfi təsirini götürsək, yenə də o rəqəmin 1 faizi üzərində 1,2 faizə, dediyim 2,5 faiz 3 faizə, 4 faiz də 5 faizə qalxa bilər. Belə bir şəraitdə əgər Dövlət Neft Fondundan ayrılan vəsait 11,4 milyard manatdırsa, Azərbaycanın 2020-ci ilin büdcəsi fonunda Azərbaycan hökumətinin sosial öhdəlikləri, bir az da artırılmış rəqəmlə deyirəmsə, 10 milyard manatdırsa, deməli, dünyada gedən proseslərin Azərbaycana mənfi təsiri, təbii ki, olacaq. Həmin mənfi təsir nəticəsində neftin qiyməti 30 və ya 35 dollar da olsa, Azərbaycan hökuməti yenə sosial öhdəliklərini yerinə yetirə biləcək. Bu da o deməkdir ki, maaşlar, pensiyalar və digər ödənişlər vaxtında veriləcək. Bu da deputatların bilavasitə çıxışları zamanı qeyd edilməsi vacib olan sonuncu tezisdır ki, ondan istifadə edilməsini zəruri hesab edirəm. Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Sağ olun, Əli müəllim. Musa müəllim Quliyev, buyurun.

M.Quliyev. Çox sağ olun, xanım Sədr. Hörmətli millət vəkilləri, ilk öncə icazə verin, çox hörmətli Sahibə xanım, Sizi, Milli Məclisin Sədr müavinlərini bu yüksək dövlət vəzifələrinə seçilməyiniz münasibəti ilə ürəkdən təbrik edirəm, ağır, məsuliyyətli və şərəfli işinizdə sizə uğurlar arzulayım. Eyni zamanda, altıncı çağırış Milli Məclisə seçilən deputat həmkarlarıma da uğurlar arzulayıram, onları təbrik edirəm. Şəxsimə göstərilən böyük etimada görə partiyamızın sədrinə, Milli Məclisin rəhbərliyinə və deputat həmkarlarıma da minnətdarlığımı bildirirəm.

Heç şübhəsiz ki, müzakirə olunan məsələ çox ciddi, aktual məsələdir. Hörmətli Tahir müəllim əmanətlərin tam sığortalanmasının iqtisadi tərəflərini çox geniş şərh etdi. Mən o məsələyə toxunmayacağam. Ancaq məsələnin sosial və humanist mahiyyəti barədə fikirlərimi söyləmək

istəyirəm. Məndən öncə çıxış edən deputat həmkarlarımin da fikirlərinə münasibət bildirmək istəyirəm. Bu qədər pessimist düşünməyə, bu qədər nəzəri, fantastik fikirlərə ehtiyac yoxdur. Bu layihə konkret olaraq göstərir ki, Azərbaycan dövləti, dövlət başçısı Azərbaycan xalqının yanındadır, onun problemlərini bilir. Bu problemləri həll etmək üçün istər qanunvericilik, istərsə də hökumətin icra strukturu baxımından lazımi işlər görülür.

Hörmətli Vahid müəllim dedi ki, maliyyə-bank sektoruna nəzarət edən strukturların rəhbərləri çıxış etsinlər. Artıq bu proses gedir. Dünən cənab Baş nazirin yanında geniş müşavirə oldu. Hörmətli maliyyə naziri də, hörmətli Birinci vitse-prezidentin köməkçiləri də, digər bank, maliyyə strukturlarının rəhbərləri də izahat verdilər. Onlar bir daha söylədilər ki, heç bir panikaya, ajiotaja, tələskənliyə ehtiyac yoxdur. Azərbaycan dövləti nə 2008-ci ildəki, nə də 2014–2015-ci illərdəki dövlət deyil, əvvəlkindən daha güclüdür. Əgər dünya iqtisadi böhranı davam edərsə, biz bu böhrana tam hazırlıqlıyıq.

Onu da demək istəyirik ki, neftin qiymətinin kəskin aşağı düşməsi yalnız koronavirus infeksiyası ilə bağlıdır və bu proses bir-iki aya keçib gedəcəkdir. Yəni dərin iqtisadi böhrana, neftin qiymətinin uzunmüddətli aşağı düşməsinə heç bir iqtisadi, siyasi əsas yoxdur. Ona görə də bu Qanundakı 9 ay müddətini 3 il, 5 il uzatmağa da gərək yoxdur. Əgər proseslər buna ehtiyac olduğunu göstərsə, biz varıq, hökumət var, bu müddəti artıracağıq. Bu müddəti 9 ay uzatmaq həm bizim maliyyə-bank sektoruna hökumətin təminatı, həm də vətəndaşlarımıza, sahibkarlara hökumətin dəstəyi deməkdir.

Eyni zamanda, onu söyləmək istəyirəm ki, əmanətlərin tam sığortalanması dünyada bir Azərbaycan təcrübəsidir.

Azərbaycan Prezidenti burada, bizim birinci iclasımızda çox konseptual, bəlkə də bizim 5 illik fəaliyyətimizi müəyyən edəcək yol xəritəsini cızan bir çıxış elədi və çıxışında da göstərdi ki, Azərbaycanın dövlət başçısı, Azərbaycan dövləti daim xalqı düşünür və bizim siyasətin mərkəzində Azərbaycan xalqı, onun rifah halı dayanır.

Məndən öncə çıxış edənlər neftin qiymətinin düşməyi ilə bağlı fikirlərini söylədilər. Azərbaycan Dövlət Neft Fondundan 2020-ci ilin büdcəsinə transfer 11 milyard 350 milyon manatdır. Bu, Fondun ehtiyatlarının cəmi 15 faizidir. Əgər bundan sonra, ümumiyyətlə, Dövlət Neft Fonduna gələcək gəlirləri heç nəzərə almasaq, Fond 7 il ərzində bu məbləği Azərbaycan büdcəsinə transfer edə bilər. Bizim pessimist düşünməyə heç bir əsasımız yoxdur.

Qeyri-neft sektoru çox sürətlə inkişaf edir. Təkcə iki ay ərzində nəzərdə tutulan proqnozdan – 180 milyon manat vergi orqanlarından, 70 milyon manat isə gömrük orqanlarından büdcəmizə əlavə vəsait daxil olub. Ona görə hesab edirəm ki, panikaya ehtiyac yoxdur. İnsanlarımız ajiotaj yaradır, onların fikirləri iqtisadi, siyasi, nəzəri əsaslara söykənmir. Şübhəsiz ki, Azərbaycanı istəməyən qüvvələr burada qarışıqlıq yaratmağa çalışacaq. Amma xalqımız bilsin ki, bu, neftin qiymətinin qısamüddətli düşməsidir və bu şokları qarşılamağa Azərbaycan hökumətinin hər cür imkanı vardır.

Eyni zamanda, mən bir neçə məsələnin milli-mənəvi tərəfinə də toxunmaq istəyirəm. Hörmətli həmkarlar, yadımsadırsa, bir neçə il bundan əvvəl Türkiyə də dollarla bağlı bir problem yaşadı. O zaman evində 100 dolları olan pensiyaçı da onu lirəyə dəyişdi ki, öz milli valyutasını qorusun. Milli valyuta bizim şərəfimizdir,

müstəqilliyimizin rəmzidir. Mən yüzlərcə insanın manatı dollara dəyişmək istəyini başa düşürəm. Yəni vətənpərvərlik, milli ruh aşılmaq baxımından bizim kütləvi informasiya vasitələri, televiziyalarımız, sosial şəbəkələrimiz də bu sahədə öz işini aparmalıdır.

Bütövlükdə, mən deyərdim, hər şey Azərbaycan hökumətinin, cənab Prezidentin nəzarətindədir. Bu Qanunun da bu cür qəbul olunması bir daha göstərir ki, uzunmüddətli şoklar, inflyasiya olmayacaq. Neftin qiyməti qısa vaxtda əvvəl nəzərdə tutduğumuz həddə qayıdacaq.

Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm. Səsə qoymağı xahiş edirəm və bu layihəyə səs verəcəyəm.

Sədrlik edən. Sağ olun. İlham Məmmədov, buyurun.

İ.Məmmədov. Çox sağ olun, hörmətli Sədr. Mən də, əlbəttə ki, bugünkü gündəlik haqqında danışacağam. Amma fürsətdən istifadə edərək, hörmətli Sədr, Sizi Milli Məclisin Sədri seçilməyiniz münasibəti ilə təbrik edirəm. Çoxpartiyalılıq əsasında formalaşmış yeni parlamentimizin hörmətli vitse-spikerlərini də təbrik edirəm. Eyni zamanda, Yeni Azərbaycan Partiyasının sırası bir üzvü kimi mənim bir daha Milli Məclisdə təmsil olunmağım üçün etimad göstərdiyinə görə Yeni Azərbaycan Partiyasının sədri möhtərəm cənab Prezidentimizə dərin təşəkkürümü bildirirəm. Hesab edirəm ki, möhtərəm cənab Prezidentimizin altıncı çağırış parlamentin ilk iclasında etdiyi çıxış hər birimizin fəaliyyətində bir istiqamət, bir yol xəritəsi olacaqdır. Bir haşiyə də çıxaraq qeyd edirəm ki, birinci vitse-spikerin Yevlax dairəsindən olması yevlaxlıları da çox sevindirdi. Məndən xahiş etdilər ki, hörmətli Əli müəllim, Sizi də təbrik edirəm və işinizə uğurlar arzulayım. Hər birinizə, yeni parlamentimizin yeni seçilmiş deputatlarına da uğurlar arzulayıram. Azərbaycanın

parlamentarizm ənənələrinin inkişafı naminə yeni islahatlar çərçivəsində möhtərəm cənab Prezidentimizin siyasətinin həyata keçirilməsində, yeni ab-havanın, yeni nəfəsin gətirilməsində – bu şərəfli işinizdə sizə uğurlar arzulayıram.

Hörmətli millət vəkilləri, mən də hesab edirəm ki, Əmanətlərin tam sığortalanması haqqında qanun layihəsində müddətin daha da uzadılması möhtərəm cənab Prezidentimizin apardığı sosial siyasətin tərkib hissəsidir. Bu, eyni zamanda, insanların banklara əmanətlərini yatırması, onların etimadı üçün 2016-cı ildə atılan addım idi. Musa müəllimin qeyd etdiyi kimi, cənab Prezidentimiz tərəfindən təklif olunan əmanətlərin tam sığortalanması bizim dəyərimiz olan öz valyutamıza hörmət, ehtiram olaraq çox böyük bir əhəmiyyət kəsb edirdi. Bu, əmanətlərə inamı artırır, bank sektorunun inkişafına kömək edir və təbii ki, dövriyyəyə gedən manat kütləsinin artması yeni iqtisadi münasibətlərin formalaşmasına öz töhfəsini verirdi.

Burada “9 ay müddətinə” yazılıb. Mən də hesab edirəm ki, bunu ya bir il, ya da il yarım etmək daha məqsəddə uyğun olardı. Müəyyən zaman lazımdır ki, bu inam insanlarda itməsin. Möhtərəm cənab Prezidentin apardığı siyasət və iqtisadi islahatlar sayəsində bu gün dünyada baş verən iqtisadi, siyasi kataklizmlər şəraitində heç bir proses Azərbaycan dövlətinin, onun iqtisadiyyatının məhv olmasına apara bilməz.

Bu ajiotajlarla bağlı mən də fikrimi bildirmək istəyirəm. Möhtərəm cənab Prezidentimiz hər çıxışında Azərbaycan dövlətinin inkişafı üçün atılan addımları qeyd edir. Bunlar gözümüzün qarşısındadır, bunları görürük. Böyük infrastruktur layihələri, Azərbaycan iqtisadiyyatının neft sektorundan asılılığının ortadan qaldırılması üçün görülən

işlər, bütün sosial layihələr bu gün uğurla davam edir və etdiriləcəkdir. Yeni layihələr də həyata keçirilir. Möhtərəm cənab Prezidentin parlamentin ilk iclasında qeyd elədiyi kimi, 7 000 evin tikilməsi, Qarabağ müharibəsi əlilləri və şəhid ailələri üçün 1500-dən yuxarı mənzilin, keçən ilkindən 2 dəfə artıq mənzilin tikilməsi bizim üçün bariz nümunədir, iqtisadiyyatın gücü, qüdrətidir. Elə mənim təmsil olduğum Yevlax bölgəsində bu gün Qarabağ müharibəsi əlilləri və şəhid ailələri üçün 23 mənzil tikilir, digər infrastruktur layihələri həyata keçirilir.

Doğrudan da, bu gün biz sosial şəbəkələrdən Azərbaycan dövlətinə qara yaxmaq, bu cür şeyiələrlə bizim gücümüzün, qüdrətimizin guya azaldığını qeyd etmək istəyənlərə kəskin cavab verməliyik. Əldə edilən inkişaf, bugünkü görülən işlər göz qabağındadır. Bu gün tək bunları sadalamağa başlasaq, bu layihələrin hər biri haqqında ayrıca danışsaq, xeyli vaxt almış olarıq. Bu inkişaf davam edir və davam edəcəkdir.

Mən də hesab edirəm ki, Əmanətlərin tam sığortalıması haqqında qanun layihəsi vaxtında verilibdir. Bu, inamın, etibarın itməməsi üçün atılan bir addımdır və sosial siyasətin davam etdirilməsinə təkan verəcəkdir. Eyni zamanda, insanların illər boyu qazandıqları və etibar etdikləri o inamın, etibarın itməməsi üçün atılan vacib addımlardan biridir. Müddətin 9 ay deyil, 1 il olmasını təklif edərdim. Çünki burada da qeyd olundu, bu proseslərin tənzimlənməsi üçün, ola bilər, müəyyən vaxt lazımdır.

Bu ajiotajların, dezinformasiyanın aradan qaldırılması ilə bağlı maliyyə naziri Samir Şərifov və Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin sədri Elman Rüstəmov Nazirlər Kabinetində keçirilən iclasda çox açıq şəkildə statistik rəqəmlərlə qeyd etdilər ki, baş verən bu proseslərdə

Azərbaycan dövlətini heç bir təhlükə gözləmir. Mən təklif edərdim ki, bu kimi açıqlamalar sosial şəbəkələrdə, sosial mediada və mətbuatda daha geniş və əhatəli şəkildə işıqlandırılınsın.

Burada qeyd olunur ki, artıq Azərbaycanın fiskal orqanları tərəfindən daxil olan vergilər keçən il üçün ödənilib. Bu, bizə bəri başdan heç bir təhlükənin olmadığını göstərir. Orada qeyd olunur ki, Azərbaycan dövlətinin gəlirləri, xüsusən hasilatdan və daxildə neft məhsullarının satışından olan gəlirlər hansı istiqamətdədir və hər birinin payı nə qədərdir. Bunun da açıq, aydın təhlili verilir ki, faizləri nə qədərdir. Eyni zamanda, bizim digər əmlaklardan, vəsaitlərdən gələn gəlirlərimizin də miqdarı açıqlanır və onun azalmasının cüzi məbləğ olduğunu qeyd edirlər. Belə olan halda da, hesab edirəm ki, biz vətəndaş mövqeyimizi nümayiş etdirməliyik. Biz cənab Prezidentimizin gecə-gündüz çalışdığı bu iş dəstək olmalıyıq. Çünki elə məqamlar var ki, bu ajiotajı yaradan insanlar məhz bu gün çirkin niyyətlərini həyata keçirmək üçün istifadə etmək istəyirlər. Təbii ki, buna yol verilməyəcəkdir. Azərbaycan dövləti qüdrətli dövlətdir. İllər boyu qazanılmış, həyata keçirilmiş, hələ ulu öndərimizin vaxtında Azərbaycanın bütün inkişafını özündə əks etdirən konseptual inkişaf strategiyası bu gün cənab Prezident tərəfindən uğurla həyata keçirilir. Bu uğur hələ bundan sonra da davam edəcək. Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Sağ olun, İlham müəllim. Mən də qeyd etmək istəyirəm ki, artıq çıxışlarda təkrarlanma var. Sadəcə, bir sual var. Ağamalı Fəzail müəllimdən o suala da qulaq asağ. Mən istərdim ki, Tahir müəllim, Siz münasibətinizi bildirəsiniz, çünki burada suallar səsləndi.

Təklif edirəm ki, sonra biz onu səsə qoyaq. Fəzail müəllim, buyurun.

F.Ağamalı. Çox sağ olun. Təşəkkür edirəm, hörmətli Sədr. Əslində, mən demək istəyirdim ki, gündəlikdə kifayət qədər məsələ var. Ona görə mümkündürsə, dəyərli millət vəkillərinə imkan yaradaq ki, digər məsələlərin müzakirəsi üçün də zamanımız olsun. Əgər kimsə çıxış etmək istəsə, təkid eləsə, 5 dəqiqəlik çıxış mümkündür. Bunu xahiş etmək istəyirdim. Çox sağ olun.

Sədrlik edən. Suallar var idi. Tahir müəllim, xahiş edirəm, komitə sədri kimi münasibətinizi bildirin və sonra səsə qoyacağıq. Buyurun.

T.Mirkişili. Çox sağ olun, hörmətli Sədr. İlk öncə deyim ki, əsas sual müddətin niyə 9 ay olması ilə bağlıdır. Mən istərdim ki, qısaca bir aydınlıq gətirim. Xatırladım ki, bu Qanunun əsas məqsədi, sadə şəkildə desəm, banklara bir şey olduğu təqdirdə, insanların əmanətlərinin qorunması ilə bağlıdır. Yəni bunun nə dollarla, nə də insanların əmanətlərini başqa valyutaya çevirib saxlaması ilə heç bir əlaqəsi yoxdur. Digər bir tərəfdən baxsaq, məndə olan məlumata görə, Azərbaycan hökumətində artıq yeni mexanizmlərin hazırlanması ilə bağlı danışıqlar gedir. Bu yeni mexanizmlər artıq hazırlanır. Digər orqanlarla yanaşı, bizim komitəmiz və Mərkəzi Bank yeni mexanizmlərin müzakirəsində hökmən iştirak edəcəyik. Bayaq hörmətli Əli müəllim dedi, belə bir dialoqun keçirilməsi ilə bağlı artıq ilkin razılıq əldə olunub.

Müddət ona görə 9 aydır ki, bu ilin sonunda həmin müddət başa çatandan sonra yanvarda yeni mexanizm işə düşəcək. Bununla bağlı ilkin proses gedir. Amma mən xatırlatmaq istərdim ki, keçən il qoyulmuş əmanətlərin bir çoxunun müddəti 2020-ci ilin orta aylarında başa çatır.

Yəni əhali nə götürsə, qoyulan əmanətlərin orta müddəti 12 aydır. 12 ay ərzində bankların verdiyi təklif daha cəlbedici olduğuna görə, – məsələn, 2019-cu ilin iyun ayında qoyulmuş əmanətin müddəti 2020-ci ilin iyununda bitir, bu müddətin 9 ay uzadılması məqbuldur. Mən düşünürəm ki, yeni mexanizm həm əhalinin əmanətlərini daha yeni bir formada qoruyacaq, həm də bankların məsuliyyətini artıracaq mexanizm olacaq. Buna qədər vaxta ehtiyac var. Mən bir daha qanun layihəsində dəyişikliyin səsə qoyulmasını təklif edirəm. Çox sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Xahiş edirəm, münasibət bildirin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.30 dəq.)
Lehinə	107
Əleyhinə	2
Bitərəf	3
Səs vermədi	1
İştirak edir	113
Nəticə: Qəbul edildi	

Sağ olun, qəbul edildi.

Hörmətli həmkarlar, 3-cü məsələyə keçirik. Bildiyiniz kimi, hər sessiyanın əvvəlində Milli Məclisin qanunvericilik işləri planı qəbul olunur və Milli Məclis öz fəaliyyətini həmin plan əsasında qurur. 2020-ci ilin yaz sessiyası üçün qanunvericilik işləri planı sizə paylanmışdır. Plan 15 bənddən ibarətdir. Sadəcə, nəzərinizə çatdırım ki, sizə təqdim olunan planda Turizm haqqında qanun layihəsi Əmək və sosial siyasət və İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitələrinə aiddir. Bu barədə kimsə çıxış etmək istəyirmi?

Yerdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Məsələni səsə qoyuram.

Yerdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Yazılanlar var. Buyurun, Fazil Mustafa.

F.Mustafa. Çox təşəkkür edirəm. Hörmətli Sahibə xanım, hörmətli millət vəkilləri, bu qanunvericilik planı yeni seçkilər keçiriləndən sonrakı dövrə düşüb. Bir az da hazırlıqsız, köhnədən qalan qanun layihələrinin müzakirəsi gədir. Ona görə də bura əlahiddə bir şeylər əlavə edilməsini də doğru saymıram. Yəni nə mümkündürsə, bizim müzakirəmizə də o çıxarılıb. Sadəcə, bir məsələyə diqqət çəkmək istəyirəm. Qanunvericilikdə yaranmış situasiya ilə əlaqədar konkret görüləsi işlərlə bağlı qeyd etmək istəyirəm.

Birinci, təhsil məsələsi ilə bağlı distant təhsil problemi çox ciddi şəkildə qarşımızda durubdur. Biz ya ali təhsil haqqında, ya “Təhsil haqqında” Qanunda, ya da distant təhsillə bağlı ayrıca müzakirələr aparmalıyıq. Çünki koronavirus məsələsində ən böyük problemlərdən biri məhz distant təhsilə hazırlığımızın olmaması ilə bağlı idi. Təbii ki, bizdə elektron təhsil mexanizmi müəyyən dərəcədə qurulubdur. Amma bu gün tək-cə bir universitet – Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti tələbələrə distant təhsildən istifadəni təklif etdi. Biz 20 mindən artıq tələbəyə bu təhsili verməyə hazırıq. Amma qalan universitetlərdən səs gəlmədi. Yəni bu proses 3–4 ay uzana bilər. Bu gün 100 il öncəki dövr deyil ki, 50–100 kilometr gedib, haradasa dərs deyəsən. Artıq evində oturub insanları müəyyən proqramlarla təmin etmək və canlı dərs keçmək imkanı var. Ona görə mən istərdim ki, bu istiqamətdə bizim müvafiq komitə və yaxud digər komitələr öz təkliflərini hazırlasınlar, operativ qəbul edək.

İkinci bir məsələ: koronavirusla bağlı ən çox əziyyət çəkən, riskli vəziyyətdə olan təbəqə həkimlər, tibb işçiləri, hətta təcili yardım maşını sürücüləri, orada xidmət göstərənlərdir. Çünki belə hallar gələcəkdə də çox ola bilər. Onlar üçün artıq “8 saatlıq iş rejimi” anlayışı yoxdur, tələb olanda bütün gün ərzində bu funksiyanı yerinə yetirməlidirlər. Onların sosial müdafiəsi istiqamətində də bizim müvafiq komitələr müəyyən təkliflərini ortaya qoysalar, yaxşıdır. Çünki bu gün bu, mədəniyyət, hüquq, başqa sahələrə aid qanunlardan daha vacibdir. Bu situasiya konkret idarə olunmalıdır. Bu istiqamətdə yaxın günlərdə müəyyən təkliflər təqdim olunsun, biz də onu qanunvericilikdə hansısa formada təsbit edək. Diqqətinizə görə sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun, Fazil müəllim. Hörmətli həmkarlar, təklif var ki, çıxışlar 5 dəqiqə olsun. Növbəti çıxış edən Musa Qasımlıdır. Buyurun.

M.Qasımlı. Hörmətli Sədr, hörmətli millət vəkilləri! İlk növbədə mən VI çağırış Milli Məclisin fəaliyyətinə uğurlar arzulayıram və inanıram ki, cənab Prezidentimizin rəhbərliyi altında həyata keçirilən islahatlar xəttinə parlamentimiz ciddi töhfə verəcək, güclü millətimiz, qüdrətli dövlətimiz üçün əlindən gələni edəcək.

Hörmətli Sahibə xanım, təqdim olunan qanunvericilik işləri planı da ölkəmizin həyatının bütün sahələrini əhatə edir. Hesab edirəm ki, bu, həmin islahatlar xəttində ciddi bir addımdır. Qanun layihəsi ilə bağlı konkret olaraq bir neçə məsələni diqqətinizə çatdırmaq istəyirəm.

Birincisi, ali təhsil haqqında qanun layihəsinin hazırlanması çox vacibdir. V çağırışda bu layihə üzərində işlənilib. Dünyada baş verən son hadisələrlə bağlı mən hörmətli həmkarım Fazil Mustafanın fikirlərinə tamamilə qatılıram.

Təhsil sistemimizdə distant təhsilə, hər hansı bir formada televiziyalarımızda, deyək ki, Mədəniyyət kanalında elm və təhsillə bağlı proqramların, dərslərin keçirilməsinə ehtiyac var. Biz bu şəraitə uyğunlaşıb irəli getməliyik.

İkincisi, hesab edirəm ki, bu, tək Milli Məclisi deyil, bütün ölkə elitasını düşündürməlidir. Gələn il bizim dövlət müstəqilliyimizin bərpasının 30 ili tamam olur. Gəlin, özümüzsə sual verək: 30 ildə dövlət müstəqilliyimiz, quruculuğumuz barədə bizim bədii filmimiz varmı, yoxmu? Mükəmməl sənədli filmimiz varmı, yoxmu? Bayramlar dövrünə diqqət yetirək. Sovet dövründə çəkilən filmlər nümayiş etdirilir. Nə üçün 30 ildə filmlər çəkilməyib? Bizim kinematografiyamız, Mədəniyyət Nazirliyimiz hara baxır? Axı 10–15 ildən sonra insanlar bunu tarixi arxivlərdən oxumayacaqlar. Lakin filmlərdən seyr edə bilərlər. Bu bizi düşündürməlidir. Hesab edirəm, “Kinematografiya haqqında” Qanunda bu məsələlər ciddi nəzərə alınmalıdır.

Digər bir məsələ muğam sənəti ilə bağlıdır. Hörmətli Sahibə xanım, bir vaxtlar söyləyirdilər ki, muğamat 90-cı illərin əvvəllərində ölüb. Muğamatı dirildən, Azərbaycan xalqına yenidən bəxş edən Mehriban xanım Əliyeva oldu. Amma bu gün bəzi televiziya kanallarında olan proqramlar bizim milli-mənəvi dəyərlərimizi təhdid edir. Mən seçicilərimizin istəklərini Sizin diqqətinizə çatdırmaq istəyirəm. Seçicilər açıq şəkildə deyirlər, elə proqramlar, düşük şoular var ki, insanlar ailə ilə oturub baxa bilmirlər. Düzdür, televiziya müstəqildirlər, sərbəstdirlər. Amma bunlar Azərbaycan Respublikasının qanunları ilə fəaliyyət göstərilir. Biz qətiyyənlə imkan verə bilmərik ki, milli-mənəvi dəyərlərimizi sarsıtsınlar.

Mən yazılı abidələrin qorunması ilə bağlı qanun

layihəsinin hazırlanmasını ən vacib məsələlərdən biri hesab edirəm. Çünki bu bizim mədəniyyətimizin qorunmasıdır. Hər bir millət öz milli köklərinə dayanaraq irəli getməlidir. Ona görə hesab edirəm ki, bu qanunvericilik işləri planı yaxşıdır. Uğurlar arzulayıram. Hər birinizi bir daha təbrik edirəm. Sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun, Musa müəllim. Zahid Oruc, buyurun.

Z.Oruc. Təşəkkür edirəm. Hörmətli Sədr, hörmətli həmkarlar! İstəyirəm, birinci nəzərə alaq ki, 10 mart tarixindən sonra bu bizim ilk plenar iclasımızdır. Martın 10-da cənab Prezident ilk açılış mərasiminə qatıldı. Biz çox əzəmətli, çox parlaq bir çıxışı dinlədik. Mən ilk olaraq sədarəti təbrik edirəm, bütün həmkarlarımıza uğur diləyirəm. Hesab edirəm ki, parlamentin, ikinci hakimiyyət qolunun rəhbərliyində xanımın sədr olması öz-özlüyündə Milli Məclisin müzakirələrinə bir həlmlilik, uzlaşma gətirəcək, ən qaynar emosiyaların ortaq nöqtələrinin tapılmasına kömək edəcək. Həm də qeyd edim ki, hörmətli Sahibə xanım alimdir, ziyalıdır.

İkinci, Əli müəllim haqqında iki cümlə söyləmək istəyirəm. Əli müəllim hüquq cəmiyyətində, hüquq ictimaiyyətində çox görkəmli bir sima olaraq tanınır. Uzun illər parlament idarəetməsində hamının rəğbətini qazanıb. O, cəmiyyətdə də nüfuzla malikdir. Sədarətin bu cəhətdən yenilənməsi və güclənməsi Azərbaycan parlamentinin gələcək nüfuzuna təsir edəcək. Mən əminəm ki, parlamentdə müzakirələr açıq olacaq, hər kəsə ehtiram göstəriləcək. Biz unutmamalıyıq ki, bu parlamentdə ən gözəl nümunəni ulu öndər Heydər Əliyev yaradıb. Ən ağır, xaotik dövrdə sabitləşmə məhz parlamentdən başlayıb. Ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın ən müxtəlif

xarakterli ideoloji qüvvələrinə bu Məclisin tribunasından ehtiram göstərdiyini nümayiş etdirib, ölkənin həyatına sabitlik buradan yayılıbdır. Milli Məclisin nüfuzlu olması hamının, ilk növbədə, hakimiyyətin xeyrinədir. Milli Məclis hakimiyyət qolları içərisində zəif bənd deyil, ən yaxşı bəndlərdən biri olmalıdır. Cənab Prezident məhz bunları nəzərdə tutan çox konseptual fikirlər söylədi. Milli Məclisdə, sədarətdə, o cümlədən komitələrin formalaşmasında siyasi partiyalar iştirak edir. Bu, siyasi sistemin yenidən qurulması, formalaşması deməkdir. Mən ümidvaram ki, bu model inkişaf etdiriləcək, bəlkə gələcəkdə icra hakimiyyəti sistemlərində də siyasi partiyaların nümayəndələrinə yer tanınacaqdır.

Cənab Prezidentin çıxışı, eyni zamanda, konseptual cəhətlərinə görə səfərbəredici bir nitq idi. Yəni o, seçkilərdə iştirak etməyən vətəndaşlarımızı, o cümlədən parlamentdə təmsil olunmayan partiyaları da dövlət ətrafında, dövlətin seçdiyi kurs ətrafında birləşməyə çağırırdı. Bu, qətiyyənlərə onlara “müxalifətçiliyinizi yerə qoyun” demək deyildi. Administrasiyada məlum şəbənənin yaradılması artıq ölkənin gələcək həyatında, bəlkə konstitusion islahatlar üçün də bir siqnaldır, bir mesajdır. Ona görə də bütün umu-küsülər seçkilərdə yerə qoyulmuş olur, ölkənin gələcək həyatında hamı bu istiqamətdə fəaliyyətini səfərbər edir.

Cənab Prezident qeyd etdi ki, siz kəmiyyətə deyil, keyfiyyətə önəm verin. Biz bəzən 39 məsələni saat yarımaya bitirmiş olurduq. Mən qətiyyənlərə köhnənin qarasına danışmıram. Mənim xarakterimi bilənlər bunu bir qədər bilirlər.

Mən partiyalar haqqında qanunvericilik sisteminin dəyişdirilməsini təklif edirəm. Ölkə rəhbərinin çıxışında bu məqam da yer almışdı. İcra hakimiyyətləri sistemində

müəyyən dəyişikliklərin baş verməsi son həbslərlə özünü qabarıq göstərir. Düşünürəm ki, bu istiqamət də parlamentin töhfəsi ola bilər.

Cənab Prezident söylədi ki, “Mən istəyirəm, parlamentin rolu və çəkisi artsın”. Bu, eyni zamanda, vətəndaşların bizə olan münasibətlərindən asılıdır. Şikayət mexanizmlərini, ölkədə buna qədərki dövrdə bələdiyyə sistemlərini, icra hakimiyyətlərini o qədər güclü şəkildə qurmalıyıq ki, Administrasiyaya məktublارın böyük axını olmasın. Hörmətli Süleyman müəllimin bu yaxınlarda ilin yekunları ilə bağlı açıqlaması var idi. Rayonlardan gələn məktublارın böyük bir hissəsi məhz ali icra hakimiyyəti rəhbərinə gəlir.

Hesab edirəm ki, ölkə rəhbərinin radikalizmlə bağlı qeyd etdiyi çox mühüm bir məsələni diqqətə almalıyıq. Hətta cənab İlham Əliyev qeyd etdi ki, mən parlamentdə belə müzakirələrin olduğunu xatırlamıram. Biz elə bir dünyada yaşayırıq ki, hər gün bu cür radikalizm, ekstremizm sanki bir ölkədən digərinə doğru ixrac olunur. Bu, ailə modellərinin dağıdılması istəyindən tutmuş, – hansı ki, biz ailəyə dövlətin təməli kimi baxırıq, – digər ideoloji, siyasi, xüsusilə gənclərin ələ keçirilməsi yolunda mübarizədir.

Sədrlik edən. Sağ olun, Zahid müəllim. Qüdrət Həsənquliyev.

Q.Həsənquliyev. Çox sağ olun. Hörmətli Sədr, hörmətli millət vəkilləri! Mən də hər birinizi seçkilərdə qazandığınız uğur münasibəti ilə təbrik edirəm və işlərinizdə müvəffəqiyyətlər arzulayıram. Eyni zamanda, mənə komitə sədrinin müavini kimi etimad göstərmiş hər bir kəsə öz dərin minnətdarlığımı bildirirəm və çalışacağam ki, etimadınızı doğruldum.

Hörmətli Sədr, əlbəttə, biz yaz sessiyasında çox ciddi qanun layihələrini müzakirə edəcəyik. İlk dəfə olaraq altıncı çağırış Milli Məclisdə parlament idarəetməsində parlament azlığı cənab Prezidentin də tövsiyələri nəzərə alınmaqla, təmin edildi. Hesab edirəm ki, bu bizim siyasi islahatların nəticəsidir və bunun davamı olacaq. Amma mən təklif edirəm ki, qanunvericilik qaydasında azlıqda qalan partiyaların parlament idarəetməsindəki rolu və yeri təsbit olunsun, “Milli Məclisin komitələri haqqında” Qanun yenidən qəbul olunsun. Əgər çoxluq buna ehtiyac hiss etmirsə, biz əlavə və dəyişikliklər edək. Biz Milli Məclisin Daxili Nizamnaməsini dəyişməliyik, “Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi deputatının statusu haqqında” Qanuna yenidən baxmalıyıq.

Yeri gəlmişkən, Milli Məclisin komitələri haqqında qeyd etmək istəyirəm ki, biz bu məsələni mütləq yenidən müzakirə etməliyik. Hesab edirəm, biz bəzi komitələri birləşdirib daha vacib istiqamətlər üzrə yeni komitələr yarada bilərik. Düşünürəm ki, bunlardan biri də Qarabağ komitəsinin yaradılması olmalıdır.

Bundan başqa, təklif edirəm, işğal olunmuş ərazilərin hüquqi statusu haqqında qanun qəbul edək. Bizim aqibətimizlə üzləşmiş digər keçmiş sovet respublikalarında artıq analoji qanunlar qəbul olunub. Ona görə ki, bizim ərazilər məskunlaşdırılır, xarici şirkətlər orada işləyir, sponsorluq edirlər. Ona görə də həmin ərazilərin hüquqi statusuna dair qanunun qəbul olunmasına çox böyük ehtiyac var və mən hesab edirəm ki, bu bizim gündəliyə salınsa, daha doğru və düzgün ola bilər.

Bundan başqa, Daxili Nizamnamədə, “Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi deputatının statusu haqqında” Qanunda dəyişikliklər edilməsini ona görə təklif edirəm

ki, müzakirələr düzgün istiqamətdə getsin. Yəni qanunvericilik təşəbbüsü ilə çıxış eləyən orqanın nümayəndəsi həmin Qanunu Milli Məclisdə təqdim eləsin. Biz burada “Əmanətlərin tam sığortalanması haqqında” Qanunu müzakirə elədik. Məsələn, bu Qanunu Mərkəzi Bankın İdarə Heyəti sədrinin təklif eləməsi daha düzgün olardı. Yəni hökumətdə kim bu təşəbbüslə çıxış edibsə, layihənin müəllifi kimdirsə, həmin orqan onu burada təqdim eləməlidir. Bizim müvafiq komitə öz rəyini açıqlamalıdır və sonra müzakirələr davam eləməlidir. Bundan başqa, cənab Prezident də söylədi ki, bizim komitələrə bundan sonra mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının nümayəndələri dəvət olunacaqlar. Onlar hesabat verəcəklər. Düşünürəm ki, bu, qanunvericilik qaydasında təsbit edilməlidir ki, artıq qanun çərçivəsində öz həllini tapmış olsun.

Yeri gəlmişkən, “Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi deputatının statusu haqqında” Qanunun 10-cu maddəsində qeyd olunur ki, əgər Milli Məclisin üzvü Milli Məclisin iclasında deputat sorğusu verərsə, bu, yazılı surətdə, ya Milli Məclisin Sədri, yəni iclasa sədrlik edən şəxs, ya da həmin deputatın özü tərəfindən təqdim olunur.

Hörmətli Sahibə xanım, mən Sizə əziyyət verməmək üçün ilk deputat sorğumu Milli Məclisdə səsləndirirəm. Bu, ölkənin Baş prokuroruna ünvanlanmış deputat sorğusudur. Sorğuda qeyd olunur: “Cənab Baş prokuror, “Reklam haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 28-ci maddəsinə əsasən tütün, tütün məmulatları və onlara aid ləvazimatların reklamı qadağan olunur. Həmin Qanunun 26-cı maddəsində qeyd olunur ki, reklam birbaşa və reklam daşıyıcısı vasitəsi ilə torpaq sahələrində, bina, qurğu və digər tikililərin fəsadlarında, divarlarında, hasarlarında, dam örtüklərində, bayıra ünvanlanmaqla, qapıların,

pəncərələrin, pəncərə altlıqlarının, vitrinlərin çöl və iç tərəflərində, habelə açıq məkanda olan avadanlıqlarda, avtomobil yollarının dayanacaqlarında və yeraltı keçidlərdə, hava şarlarının, aerostat və drijablların üzərində yerləşdirildiyi halda, açıq məkanda reklam hesab olunur.

Göründüyü kimi, tütün məmulatlarının reklamı qanunla qadağan olunsada, Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən bütün qəzet köşklərinin pəncərələrində siqaret qutuları bayıra ünvanlanmaqla, xüsusi işıqlandırma sistemi ilə reklam olunur. Dəfələrlə Milli Məclisin iclaslarında, hətta bəzən hökumət üzvlərinin iştirak etdiyi hallarda, mətbuatda bu qanun pozuntularına diqqət çəksəm də, qanunsuzluğun aradan qaldırılması istiqamətində heç bir addım atılmamışdır. Qəzet köşklərinin əksəriyyəti məktəblərin, universitetlərin yanında, çox gediş-gəlişli, turistlərin çox gəzdirdiyi məkanlarda qoyulubdur. Siqaretin bu formada açıq reklam olunması xarici turistlərdə ölkəmizin mədəni səviyyəsi haqqında mənfi fikir formalaşdırmaqla yanaşı, ciddi qanun pozuntusudur. Bildiyimiz kimi, erkən yaşlarında siqaret çəkmək uşaqların tərbiyəsinə...

Yerdən. *(Eşidilmir.)*

Sədrlik edən. Mikrofon verin.

Q.Həsənquliyev. Çox sağ olun. Bildiyimiz kimi, erkən yaşlarında siqaret çəkmək uşaqların tərbiyəsinə, təhsilinə, sağlamlığına ciddi ziyan vurur. Təsadüfi deyil ki, koronavirusun geniş yayıldığı ölkələrin səhiyyə qurumlarının verdiyi məlumata görə, bu virusdan ölüm faktları daha çox siqaret çəkən şəxslər arasında müşahidə olunur.

Cənab Baş prokuror, altıncı çağırış Milli Məclisin ilk açılış iclasında ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev xüsusi vurğuladı ki, qanunların icrasına nəzarət gücləndirilməlidir. Artıq söyləmək lazımdır ki, cinayət əlaqəsinə girmiş ayrı-

ayrı vəzifəli şəxslərin qanunlara bu cür etinasız münasibəti vətəndaşlarda ölkə qanunlarının aliliyinə və cinayətkarlığa qarşı aparılan mübarizəyə ciddi şübhə yaradır. Hörmətli Zakir müəllim, ümid edirəm, Dövlət Reklam Agentliyinin vəzifəli şəxslərinin öz vəzifələrini niyə yerinə yetirmədiklərinin səbəblərini araşdırıb hüquqi qiymət verəcəksiniz. Əgər bunu etmək mümkün olmayacaqsa, qanunların gözdən düşməməsi üçün qanunvericilik təşəbbüsü hüququnuzdan istifadə edib “Reklam haqqında” Qanunun müvafiq qadağasının çıxarılmasına dair Milli Məclisə təklif verməyinizi xahiş edirəm”. Hörmətlə, millət vəkili Qüdrət Həsənzadə.

Çox sağ olun, Sahibə xanım, minnətdaram.

Sədrlik edən. Sağ olun. Kərimli Tahir.

T.Kərimli. Təşəkkür edirəm, hörmətli Sədr. Sizi və Sizin simanızda bütün seçilənləri də təbrik edirəm, VI çağırış Milli Məclisin işinə uğurlar diləyirəm. Çalışacağam ki, mən də bir qədər tez danışım. Mən əsas təklifimi iki gün öncə işçi qaydasında Sizə bildirmişəm. Ona görə ona toxunmuram. Eyni zamanda, Qüdrət bəyə təşəkkür edirəm ki, Qarabağ komitəsi və işğal olunmuş ərazilərlə bağlı qanun layihəsini xatırlatdı. Digər məsələlərlə bağlı bir neçə təklifim var. Daxili Nizamnaməyə, doğrudan da, dəyişiklik eləmək lazımdır. Bir neçə dəyişikliyi təklif edirəm, ona görə də gündəliyə salınmalıdır. Eyni zamanda, deməliyəm ki, yaz sessiyasının vaxtı çatmasa, eybi yoxdur, bir ay da olsa, növbədən kənar sessiya çağırılıb işlərimizi davam eləməliyik. Yəni qaçdı-qovdu olmalı deyil, qanun layihələri zəruridirsə, zamanın tələbidirsə, baxmaq lazımdır.

Daxili Nizamnamənin 3-cü maddəsinə belə bir bənd təklif edirəm:

“Azərbaycan Respublikası Prezidentinin nümayəndəsi Milli Məclisin bütün iclaslarında iştirak edə, müzakirə olunan məsələlərlə bağlı çıxış edə və rəy bildirə bilər”.

Digər təklifim, bu, artıq deyildi, ən böyük məsələ deputatların keçirdiyi görüşlərlə bağlıdır. Seçicilər deyir, bizimlə gəlib görüşürsünüz, çətinlik olur. İndi bilirsiniz ki, dövlət rəhbərliyi də bizə yardım edəcək, biz mütəmadi olaraq görüşəcəyik. Ona görə istəyirəm ki, bu, qanunvericilik şəklində olsun. O cümlədən “Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi deputatının statusu haqqında” Qanunun 18-ci maddəsinə belə bir əlavənin edilməsini təklif edirəm:

“Müvafiq icra orqanları deputatın seçicilərlə mütəmadi əlaqə saxlamasını təmin etmək məqsədi ilə onların görüş və qəbullarını təşkil edirlər və deputatın qanuni tələblərinin yerinə yetirməsini təmin edirlər”.

Eyni zamanda, bir çox subyektiv məsələlər də var. Misal üçün, bizim dəfələrlə çıxış elədiyimizə baxmayaraq, seçkilərdə məlum oldu ki, seçicilərin çoxunun bizdən xəbəri yoxdur. Ona görə də parlament televiziyasının yaradılması məsələsini də aktual hesab edirəm.

Ən mühüm məsələlərdən biri də odur ki, bu, Konstitusiyanın 88-ci maddəsində var, amma onu dəyişmək imkanımız yoxdur. Eyni müddəalar Milli Məclisin Daxili Nizamnaməsinin 1-1-ci maddəsinin ikinci və üçüncü bəndlərində də qeyd olunub. Burada söhbət gedir ki, 83 deputatın səlahiyyəti mart ayının 10-dək təsdiq edilməzsə, Milli Məclisin ilk iclasının keçirilmə vaxtını Konstitusiya Məhkəməsi müəyyən edir. Bilirsiniz ki, bu, növbəti sessiyalar üçündür. Ona görə də heç olmasa, bizim imkanımız var, Daxili Nizamnamənin həmin bəndinə bu sözləri əlavə eləyək ki: “5 ay keçənədək”. Çünki bu,

növbəti seçkilər və nəzəri baxımdan doğru olardı.

Bilirsiniz, o təklifləri qanunvericilik şəklində həyata keçirmək lazımdır. Mən dövlət rəhbərliyinə və sizlərə minnətdaram ki, builki konfigurasiya qanunvericilik sahəsində islahatları xeyli dərəcədə ehtiva edir. Ona görə də Daxili Nizamnamənin 38-ci maddəsinə mütləq belə bir əlavə olunmalıdır:

“Komitə sədrinin müavini vəzifəsinə parlamentdə azlıqda qalan partiyaların nümayəndələri və ya bitərəf deputatlar seçilirlər”.

Bu, artıq həyatda tətbiq olunur. Bir sıra dövlətlərin konstitusiyalarında, qanunvericiliyində hakim partiyanın məhdudlaşdırıcı normaları mövcuddur və digər müxalif, azlıqda qalan partiyalarla da bağlı bəndlər vardır.

Eyni zamanda, deputatların seçicilərin səmərəli fəaliyyətini təmin etmək məqsədi ilə Deputatın statusu haqqında Qanunun 18-ci maddəsinə belə bir dəyişiklik edilməlidir ki, “müvafiq icra orqanları deputatın seçicilərlə mütəmadi əlaqəsini təmin etmək məqsədi ilə onların görüş və qəbullarını təşkil edir və deputatın qanuni tələblərinin yerinə yetirməsini təmin edirlər”. Bu, mütləq olmalıdır. Mən vaxt olmadığına görə bunu izah edə bilmirəm. Yəqin ki, hamıya aydındır.

Eyni zamanda, hesab edirəm ki, Nizamnamənin fraksiya yaratmaqla bağlı 43-cü maddəsində “25” rəqəmi, heç olmasa, “18”ə endirilə bilər.

Hesab edirəm ki, Azərbaycan Respublikasının paytaxtı haqqında, soyqırım haqqında, ictimai nəzarəti təmin etmək üçün İctimai Palatanın yaradılması haqqında qanunlar lazımdır. Eyni zamanda, əvvəllər də dediyimiz kimi, maliyyə amnistiyasının Milli Məclis tərəfindən elan olunması yaxşı olardı. Sonuncu məsələ kapitalın ölkədən axıb

getməsinin qarşısını alardı və xaricdəki kapitalın, milli kapitalımızın ölkəyə qayıtmasında və bir sıra məsələlərdə pozitiv rol oynaya bilərdi. Təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Sağ olun, Tahir müəllim. Fəzail Ağamalı.

F.Ağamalı. Təşəkkür edirəm. Hörmətli Sədr, Sizi və Siz başda olmaqla, bütün millət vəkillərini seçkilər münasibəti ilə təbrik edirəm, hər birinizə şərəfli işinizdə uğurlar diləyirəm.

Bir neçə gün bundan öncə cənab Prezident ölkəmizdə aparılan islahatların konseptual və struktur xarakterini önə çəkdi və qarşıdakı illərdə Azərbaycanın həm daxili, həm də xarici siyasətinin bütün konturlarını özündə ehtiva edən yol xəritəsini ortaya qoydu. Təbii ki, mən bunun ətrafında kütləvi informasiya vasitələrinə fikirlərimi ifadə etmişəm. Sadəcə olaraq, indi millət vəkilləri ilə bağlı bəzi nüanslara çox lakonik şəkildə toxunmaq istərdim.

Ölkə Prezidenti millət vəkilləri və bütövlükdə, parlament qarşısında son dərəcə ciddi vəzifələr qoydu. Dövlət başçısı qanunvericilik sahəsində, prosesində millət vəkillərini fəal iştirak etməyə və daha çox keyfiyyətə üstünlük verməyə dəvət etdi. Düşünürəm ki, biz bu sahədə işimizi peşəkar, yüksək səviyyədə qurmalıyıq.

İkinci mühüm məsələ. Biz gücləndikcə, qüvvətləndikcə, beynəlxalq səviyyədə nüfuzumuz artdıqca bizə qarşı, dövlətçiliyimizə qarşı təhdidlər, təzyiqlər, böhtanlar, qərəzlər durmadan artır. Bu baxımdan, mənə belə gəlir ki, biz, millət vəkilləri fəaliyyətimizin vacib bir istiqamətini məhz bu yöndə qurmalıyıq, dövlətçiliyimizə qarşı yönələn bütün hücumlara qarşı mövqe nümayiş etdirməliyik. İstər siyasi partiyanın üzvü, istər müstəqil, istərsə də başqa sahənin peşəkarı olsun, heç bir deputat bundan kənarında

qalmalı deyil. Çünki bu, dövlətçiliklə bağlı olan məsələdir. Düşünürəm ki, biz bunu reallaşdırma biləcəyik.

Nəhayət, seçicilərimizlə görüşdə yeni bir mərhələ başlayıb. Qarşımıza ciddi vəzifələr qoyulubdur. Ümidvaram ki, biz bunun da öhdəsindən gələcəyik. Mən ümidvaram ki, biz cənab Prezidentimizin qarşımıza qoymuş olduğu vəzifələrin öhdəsindən uğurla gələcəyik, həm dövlətimizin, həm Prezidentimizin, həm də xalqımızın etimadını yüksək səviyyədə doğruldacaq və dövlətimizə töhfələr verəcəyik.

Mən qanunvericiliklə bağlı bir neçə təklifimi irəli sürmək istərdim. İlk növbədə Qüdrət müəllimin söyləmiş olduğu fikirləri dəstəkləyirəm. Düşünürəm ki, tək Dağlıq Qarabağ deyil, bütövlükdə, işğal olunmuş ərazilərimizin statusu ilə bağlı bitkin bir qanun layihəsi ortaya qoyulmalıdır. Çünki Dağlıq Qarabağ da, digər ərazilər də işğal olunubdur. Mənə belə gəlir ki, belə bir komitənin yaradılmasına ehtiyac var.

Digər tərəfdən, mən burada informasiya təhlükəsizliyi haqqında dəfələrlə fikir söyləmişəm. Düşünürəm ki, Azərbaycanda informasiya təhlükəsizliyi haqqında qanunun qəbul edilməsinə son dərəcə ciddi ehtiyac var.

“Siyasi partiyalar haqqında” Qanun yenidən işlənməlidir. 90-cı illərin əvvəllərində işlənmiş olan Qanun bu gün artıq köhnəlibdir. Xüsusilə ölkə Prezidentinin çoxpartiyalı siyasi sistemin yaradılmasına yönəlmiş olan addımlarına adekvat cavab verə biləcək, onu reallaşdırma biləcək yeni bir qanun layihəsinin işlənməsinə ehtiyac var. İnternet resursları və sosial şəbəkələrlə bağlı “Kütləvi informasiya vasitələri haqqında” Qanuna və digər qanunvericilik aktlarına əlavələrin edilməsinə, məncə, ciddi ehtiyac var.

Bir sözlə, Sahibə xanım, ümidvaram ki, Sizin rəhbərli-

yiniz altında bütün komitələr, biz – millət vəkilləri qarşımızda qoyulan vəzifənin öhdəsindən uğurla gələcəyik və bu yolda sizin hər birinizə uğurlar diləyirəm. Sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Mən çox üzr istəyirəm.

Yerdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Hələ səsə qoymayacağıq, çünki burada yazılanlar var. Biz işimizin planını müzakirə edirik. Sadəcə, növbəti çıxış edənlərdən xahiş edirəm, plan haqqında danışıqlar. Kimin təklifi var, qısa formada, rəqlamentə uyğun fikirlərinizi bildirə bilərsiniz.

Elman müəllim Məmmədov, buyurun.

E.Məmmədov. Çox sağ olun. Hörmətli Sədr, mən Sizi və bütün deputat həmkarlarımı təbrik edirəm, uğurlar arzulayıram. Seçicilərimə də təşəkkürümü və minnətdarlığımı bildirirəm.

Hörmətli Sədr, bu təkliflər məndən əvvəl səsləndirildi. Mən iş planı ilə bağlı fikirlərimi deyəcəyəm. Həmin təkliflərin, yəni işğal olunmuş torpaqlar haqqında qanun məsələsinin iş planına daxil edilməsini məqsədəuyğun hesab edirəm. O cümlədən, Qarabağ komitəsi ilə bağlı təkliflə də razıyam.

İkinci məsələ odur ki, Azərbaycanda ermənilər tərəfindən soyqırımlar törədilibdir. Ancaq bu günə qədər Azərbaycanda soyqırım haqqında qanun qəbul olunmayıb. Soyqırım haqqında, soyqırıma məruz qalmış şəxslərin statusu haqqında qanunun qəbul olunmasının iş planına daxil edilməsini xahiş edirəm.

Üçüncü bir məsələ. Bu məsələni Əmək və sosial siyasət komitəsi, eyni zamanda, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsi də öz iş planına sala bilər. Bu nədir? “Qaçqınların və məcburi köçkünlərin statusu haqqında” Qanuna əlavə və dəyişikliklərin edilməsini məqsədəuyğun

hesab edirəm. Nə mənada? Mən V çağırışda iclasların birində Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 21 yanvar 11 sayılı qərarı ilə bağlı fikrimi bildirmişdim. O qərara yenidən baxılmasını xahiş edirəm. Həmin komitə bu məsələyə qayıtsın və bu, Nazirlər Kabineti qarşısında qaldırılsın. Hüquqşünaslarımız bunu yaxşı bilirlər. Yəni bir həqiqət var ki, məcburi köçkünə müavinət onun məcburi köçkün statusuna malik olmasına görə verilir. Həmin qərarla heç bir hüquqi əsası olmayan və ciddi narazılıqlar yaradan bəndlər var. Buna görə biz bu məsələyə də qayıtmalıyıq.

Eyni zamanda, istəyirəm ki, iş planımızda bir məsələyə aid məqamlar öz əksini tapmış olsun. Bu nədən ibarətdir? Hesab edirəm ki, biz Milli Məclisdə Qarabağ danışıqları ilə bağlı vaxtaşırı dinləmələr keçirməliyik. Qarabağ danışıqları nə yerdədir və nələr müzakirə olunur? Həmsədr dövlətlər, ATƏT-in Minsk qrupu bu danışıqları hansı istiqamətdə aparır və məqsədləri nədir? Danışıqlar acı saqqız kimi uzana-uzana gedir. Ancaq hələ ki, bir nəticəsi yoxdur. Biz Milli Məclis olaraq bu məsələ ilə bağlı vaxtaşırı ya açıq, ya da qapalı formada dinləmələr keçirməliyik. Bunların iş planına daxil olunmasını xahiş edirəm.

Vaxtdan istifadə edib bir məsələyə də münasibətimi bildirmək istəyirəm. Bu, Milli Məclisin iclaslarının vaxtı ilə bağlıdır. Mən iclas saatlarını nəzərdə tuturam. İclas saat 12-də başlayır, saat 14-də qurtarır. 2 saat fasilədən sonra saat 16-da başlayır və saat 18-də qurtarır. Bu rəqlament, bu qayda 1995-ci ildə, o vaxt qəbul olunmuşdu ki, bu Milli Məclisdə olan deputatların 70-80 faizi vəzifəli şəxslərdən ibarət idi, dövlət qulluğunda çalışırdılar. Mən hesab edirəm ki, bu vaxta baxmaq məqsəduyğun olar. Ya saat 10-dan 12-yə qədər işləmək, 2 saat fasilə, sonra daha

2 saat iclas davam etsin, ya da iclas saat 11-də başlasın. Belə deyək, saat 12-dən 14-ə qədər iş vaxtı o qədər də normal hesab olunmamalıdır. Bu təklifə də baxmağınızı xahiş edirəm. Sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun, Elman müəllim.

Hörmətli həmkarlar, indi saat 2-dir. Mən təklif edirəm ki, fasiləsiz davam edək. Ancaq sizdən bir xahişim olacaq ki, reqlamenti 3 dəqiqə edirik, iş planımızla əlaqədar qısa və konkret təkliflərinizi verin. Çünki saat 3-də, mənim bildiyimə görə, Yeni Azərbaycan Partiyasının çox vacib bir iclası var. Razısınızsa, biz bu templə işləyək.

Yerdən. *(Eşidilmir.)*

Sədrlik edən. Əgər çıxışlarda sizin fikirləriniz səslənsə, mən səsə qoya bilərəm.

Yerdən. *(Eşidilmir.)*

Sədrlik edən. Təkid edənlər var. Siyahıda 3 nəfər var. Nəsim müəllim, xahiş edirəm, 3 dəqiqə reqlament, çox qısa, buyurun.

Sonra Erkin Qədirli, Qənirə Paşayeva, Sahib Alıyev və Mələhət xanım İbrahimqızı. Bununla da qurtarıq. Nəsim müəllim, buyurun.

N.Məhəməliyev. Çox sağ olun, hörmətli Sahibə xanım. Mən də təbriklərə qoşuluram və uğurlar arzulayıram. VI çağırış parlamentin birinci iclasında cənab Prezident proqram xarakterli, tarixi bir çıxış etdi və hər bir deputatın, eyni zamanda, hər bir məmurun qarşısında məsuliyyət qoydu. Bunların operativ icra olunması üçün təklif edirəm ki, parlamentdə cənab Prezidentin birbaşa məsul nümayəndəsi olsun. Bu, məsələlərin operativ şəkildə çatdırılması və mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları ilə operativ əlaqənin qurulması baxımından çox əhəmiyyətli olardı. Çünki bu gün “Əmanətlərin tam sığortalanması haqqın-

da” Qanunda gördük ki, iqtisadi blokla, bank sektoru ilə Milli Məclisin aidiyyəti komitəsi bu məsələ ilə bağlı kifayət qədər müzakirələr aparmır. Bu baxımdan çox əhəmiyyətlidir.

İkinci məsələ hər kəsi narahat edən koronavirusla bağlıdır. Məlumdur ki, dünyanın 100-ə yaxın ölkəsi koronavirusla mübarizə aparır və onlar ciddi problemlərlə rastlaşıblar. Dəqiq məlumat yoxdur ki, bu nə vaxt yekunlaşacaq, nə vaxt qurtaracaq. Hesab edirəm ki, bu barədə xüsusi bir qanunun qəbul olunmasına ehtiyac var. Biz bunu yaz sessiyasının iş planına daxil etməliyik. Çünki artıq bir neçə Avropa ölkəsi bu qanunu operativ şəkildə qəbul edib. Bu, olduqca əhəmiyyətli bir qanundur. Bu, tibb personalının, əhalinin maariflənməsi, tibb personalının məsuliyyəti, görməli işləri ilə bağlı çox vacibdir. Bununla əlaqədar olaraq hörmətli Fazil müəllim distant təhsillə bağlı qeyd etdi. Nəinki ali məktəblərdə, eyni zamanda, orta məktəblərin də distant təhsil sistemində keçməsi olduqca vacibdir. Çünki virus tam yox olana qədər, hesab edirəm ki, çox əhəmiyyətlidir. Növbəti təkliflərimi başqa vaxt səsləndirəcəyəm. Təşəkkür edirəm, sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Erkin Qədirli. Buyurun.

E.Qədirli. Çox sağ olun. Qısa danışacağam. Mənim bir arzum, bir iradım və bir təklifim var. Bilirəm, bizdə hələ bu əsnələr oturmayıb, amma qədim parlamentarizm olan ölkələrdə çağırışlararası layihələr ertələnib ötürülmür. Bir çağırışda hansısa bir layihə başa çatdırılmayıbsa, növbəti çağırış da eyni deputatlardan ibarət olarsa, o, əvvəlki çağırışın iş planı ilə yüklənə bilməz. Burada yalnız 2 belə layihə oldu deyə, mən, təbii ki, bunu əngəlləmək istəmədim. Ombudsmanla bağlı Konstitusiyaya Qanununun

lehinə səs verdim, çünki önəmli aydınlamalar var. Amma gələcək üçün belə bir ənənə qoymaq lazımdır ki, çağırış-lararası iş planları ötürülməsin. Hansısa çağırışda hansısa layihəyə baxılmayıbsa, bu, sıfırlanmalıdır və növbəti çağırışda birinci oxunuşdan başlanmalıdır. Bu, bütün parla-mentarizm ənənəsi olan ölkələrdə belədir. Bu, arzumdur.

İradım nəyədir? Biz Əmanətlərin tam sığortalanması haqqında qanun layihəsinə səs verdik. Mən bitərəf qaldım. Halbuki Vahid müəllimin arqumentləri daha inandırıcıdır. Sadəcə, bu mövzuda hazırlıqsız olduğuma görə bitərəf qaldım.

“Normativ hüquqi aktlar haqqında” Qanuna görə layihələr deputatlara əsaslandırma ilə birgə verilməli idi. Mən burada əsaslandırma görmədim. 9 ay müddət nə üçün artırılır? Düzdür, çıxış edənlər izah etməyə çalışdılar, amma bununla belə, təşəbbüs Prezidentdən gəlibsə, əsaslandırma da ondan gəlməli idi. Hələ də aydın deyil, bu 9 ay əmanətçilərə nə verəcək və banklara hansı risklər, dövlət büdcəsinə hansı yüklər yaradacaq. Ona görə, xahiş edirəm, gələn dəfə layihələr əsaslandırma ilə birlikdə paylansın.

Təklifim: əvvəlki dövəmdə vətəndaş cəmiyyətinin du-rumunu xeyli pisləşdirən qanunların dəyişdirilməsi ilə bağlı layihələrin iş planına salınmasını xahiş edirəm. Bu, “Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında”, “Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında”, “Qrantlar haqqında” qanunlara aiddir. Son illərdə o qanunlarda çox məhdudiyətlər və sərt müd-dəalar yazılıb və bu, qeyri-hökumət təşkilatlarının səmə-rəli işini əngəlləyir. Eyni zamanda, onların konstitusion haqqı olan birləşmək azadlığının gerçəkləşdirilməsini əngəlləyib. Düzdür, Prezidentin açıq hökumətin təşkili ilə

bağlı fəaliyyət planı və sərəncamı var. Hətta bu qanunvericiliyə düzəlişlə bağlı Prezidentin təxminən 3 il bundan əvvəl daha bir sərəncamı olub. Amma o, icrasız qalıb. Prezident burada dedi ki, bəzən öz sərəncamları icrasız qalır.

Sədrlik edən. Sağ olun. Qənirə xanım Paşayeva. Qənirə xanım, reqlament.

Q.Paşayeva. Çox sağ olun, hörmətli Sədr. Mən də ilk öncə bütün Azərbaycan qadınları adından, Azərbaycan qadınlarının cəmiyyətdə rolunun artırılmasına dəstək verən bütün aydın insanlar adından Sizi təbrik edirəm. Bu, çox böyük bir hadisədir ki, bizim Milli Məclisə dəyərli və ziyalı bir xanım rəhbərlik edir. Eyni zamanda, mən seçilmiş bütün Sədr müavinlərini də təbrik edirəm. Onlar çox dəyərli ziyalılarımızdır. Bütün həmkarlarımıza da uğurlar diləyirəm.

Mən, sadəcə, gündəliklə bağlı bir neçə vacib məsələni deyəcəyəm. Ali təhsil haqqında qanun layihəsi ilə əlaqədar məsələ öz əksini tapıb. Amma mən çox xahiş edirəm, çünki biz bu məsələni ötən çağırışda da qaldırmışdıq. Burada həmkarlarım distant təhsillə bağlı məsələyə baxılmasının vacibliyini vurğuladılar. Amma bunun qədər vacib digər məsələ təhsil kreditləri ilə bağlıdır. Biz bu mövzuda müvafiq qurumla mütləq məsləhətləşib məsələnin qanunvericilikdə öz əksini tapmasına çalışmalıyıq. Kənd rayonlarını təmsil edən millət vəkilləri bilir ki, onlara edilən müraciətlərdə bu qanun layihəsi, təhsil kreditləri ilə bağlı məsələnin tezləşdirilməsi nə qədər vacibdir. Bu məsələnin də gündəmdə olmasını istəyirəm.

İkincisi, mən də işğal olunmuş ərazilərlə bağlı qanun layihəsinin qəbul olunmasının tərəfdarlarındanam. Mən çox şadam ki, Dağlıq Qarabağın azərbaycanlı icmasının

rəhbəri seçilib. O, Milli Məclisdə bizim həmkarımızdır. Onun burada olması, təbii ki, bu proseslərdə daha da fəallığa imkan verəcək. Amma bu qanun layihəsinin qəbulu, indiki dövrdə həddindən artıq vacib bir məsələdir.

Digər bir məsələ autizmlı uşaqlarla bağlıdır. Bununla bağlı ötən dəfə parlamentdə müsbət yanaşmalar da vardı. Bu uşaqların sayı həddindən artıq artır və ailələr çətin vəziyyətdədir. Onlar qanunvericilik səviyyəsində bizdən dəstək gözləyirlər. Mən bu məsələyə də mütləq baxılmasını xahiş edərdim.

Cənab Prezident bizim qarşımızda çox vacib məsələ qoydu. O məsələlərdən biri də qəbul olunmuş qanunların icrası ilə bağlıdır. Bəzi qanunları qəbul etmişik, icra olunmur. Burada Qüdrət bəy də bəzi məqamları söylədi. Vaxt az olduğu üçün qısa deyirəm. 18 yaşına çatmayan uşaqlara siqaretin satılması, qapalı, ictimai yerlərdə tütün məhsullarının çəkilməsinin məhdudlaşdırılması, tütün məhsullarının məktəbə yaxın yerlərdə reklamının qadağan olunması kimi Qanunda nəzərdə tutulan məsələlər işləmir. Bu məsələləri də müvafiq qurumlarla müzakirə etməyimiz, mütləq bu plana daxil edib...

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Aydındır. Sahib Alıyev.

S. Alıyev. Təşəkkür edirəm. Hörmətli xanım Sədr, dəyərli həmkarlar! Mən öz təklifimi məhz cənab Prezidentin ilk toplantıdakı çıxışına dayanaraq irəli sürmək istəyirəm. Onlardan birincisi, bilirsiniz ki, şəffaflıq və korrupsiyaya qarşı mübarizə məsələsidir. Burada həm institusional, həm də inzibati addımların, ümumiyyətlə, hansı addımların atıldığı göz qabağındadır. Amma mənə elə gəlir ki, gəlirlərin deklarasiyası ilə bağlı qanun qəbul etməyimizin və bunu təcili qəbul etməyimizin vaxtıdır. Bu baxımdan, parlament öz töhfəsini məhz qanunvericilik müstəvisində verə bilər.

İkincisi, məhz informasiya təhlükəsizliyi haqqında qanundur. Mən burada dəfələrlə bu qanunla bağlı təkliflərimi vermişəm. Hazırda koronavirusdan tutmuş, seçkilər zamanı müşahidə olunan vəziyyətdək, ümumiyyətlə, bir çox ölkələrin məhz kiber hücum vasitələrinə necə əhəmiyyət verdiyini nəzərə alsaq, görürük ki, bizdə informasiya təhlükəsizliyi haqqında qanun mütləq hazırlanmalıdır.

Eyni zamanda, bizdə sosial media haqqında qanun olmalıdır. Çünki seçkilər zamanı ayrı-ayrı dövlətlərlə bağlı olan şəbəkə qruplarının bu seçkiləri gözdən salmaq cəhdləri açıq-aydın idi. Onlardan da bir çoxu bəzi qonşu dövlətlərlə bağlıdır.

Üçüncü məsələ. Cənab Prezident öz çıxışında da vurğulayıb ki, bizdə ictimai nəzarət hələ rüşeym halındadır. Dövlət başçısının burada tövsiyə xarakterli çıxışından çıxarılan nəticə həm də budur ki, deputatlar bir növ ictimai nəzarətin önündə olacaq. Bu baxımdan, mən də o fikirdəyəm ki, deputatların statusu ilə bağlı məsələyə yenidən baxmaq zərurəti var. Eyni zamanda, cənab Prezident tərəfindən hücum diplomatiyasında məhz millət vəkillərinin fəal iştirakı, konkret mövqə ortaya qoyması məsələsi səsləndirildi. Mənim həmkarım Rasim Musabəyovla ortaq bir təklifimiz var. Bu təklifi vermək istəyirəm. Ümumiyyətlə, mənə elə gəlir ki, Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə, Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitələrinin, ayrı-ayrı güc strukturlarının rəhbərlərinin və xarici siyasət idarəsinə rəhbərlik edənlərin davamlı olaraq birgə qapalı toplantıları keçirilməli, orada müəyyən məsələlər müzakirə olunmalı və o müzakirələrdən irəli gələn çıxışlar müəyyən beynəlxalq platformalarda səsləndirilməlidir.

“Kabel televiziya haqqında” Qanuna baxıram. Ümumiyyətlə, bizdə həm ictimai, həm də kabel multipleks paketin, yəni özəl multipleks paketin yenidən hazırlanıb işlənməsi zərurəti var. Çünki bu da informasiya təhlükəsizliyinin bir elementidir. Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Sağ olun, Sahib müəllim. Mələhət xanım, buyurun.

M.İbrahimqızı. Çox sağ olun, hörmətli xanım Sədr. Mən də bütün təbriklərə qoşuluram, başda Siz olmaqla, parlamentimizin hər bir üzvünə uğurlar arzulayıram. Əminəm ki, Azərbaycan parlament tarixində VI çağırışın xüsusi yeri olacaqdır.

Mən çalışacağam, qısa danışım. Konkret demək istədim ki, Seçki Məcəlləsinə yenidən baxılması çox zəruridir. Biz bu yaxınlarda seçkidən çıxmışıq. Seçki Məcəlləsində nə qədər boşluqların olduğunu gördük. Məsələn, seçki təbliğatında sosial şəbəkələrin hansı tarixdən iştirakı müddəti müəyyən olmadığından, düzdür, hərçənd Yeni Azərbaycan Partiyasının bütün namizədləri qanuna riayət etməyə çalışdı, amma digər opponentlər “seçki” sözü gündəmə gələndən sosial media vasitəsi ilə təbliğata başlamışdılar və bunu Sahib müəllim də qeyd etdi. Təklifim video çəkilişləri ilə bağlıdır. Həqiqətən də, fevralın 9-da keçirilən seçkilərdə gördük ki, ölkəmizdə anarxiya yaratmaq istəyən, xarici qüvvələrə xidmət edən bir sıra namizədlər qanunun bütün maddələrini pozmuşdular, istədikləri formada video çəkilişlər etmək istəyirdilər.

Təbii ki, burada boşluqlar çoxdur. Əminəm ki, həmkarlarım da bu problemlərlə rastlaşıblar. Deputatlığa namizədin seçki günü heç bir məsuliyyəti yox idi. Məsələn, biz mətbuatdan izləyirdik. Elə namizəd var idi ki, qutunun

üstündə oturmuşdu, eləsi var idi, monoloq söyləyirdi. Buna görə, hesab edirəm ki, Seçki Məcəlləsinə yenidən baxılmalıdır, boşluqlar doldurulmalıdır.

Nəhayət, sonuncu məsələ. Hörmətli Sahibə xanım, bu günlərdə biz bildik ki, yəni ölkə rəhbərinin və Sizin də tapşırığınızla deputatlar ayda 2 dəfə seçiciləri ilə görüşməlidir. Bunu tamamilə müsbət qəbul edirik, hətta imkan olsa, onları hər gün qəbul etməliyik. Amma bu bizim iclas günləri ilə toqquşmamalıdır. Biz 2-ci və 5-ci gün plenar iclas olduğunu bilirik. Amma komitə iclasları da var ki, hər komitənin öz günləri var. Tapşırıldığı kimi, bu günlərimiz mətbuatda dərc olunacaq. Ona görə Sizdən xahiş edərdik ki, komitələrin iclasları həmin günlərə salınmasın. Bu zaman biz həm komitə iclaslarında iştirak edə, həm də seçicilərimizlə görüş təşkil edə bilərik. Çox təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Çox sağ olun, Mələhət xanım.

Hörmətli həmkarlar, mən məsələni səsə qoymaq istəyirəm. Xahiş edirəm, 2020-ci ilin yaz sessiyası üçün qanunvericilik işləri planına münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 14.21 dəq.)
Lehinə	111
Əleyhinə	1
Bitərəf	1
Səs vermədi	0
İştirak edir	113
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, sağ olun.

Hörmətli deputatlar, gündəliyin qalan məsələləri təşkilat işləri ilə bağlıdır. 4-cü məsələyə keçirik. 4-cü məsələ

Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqındadır. Qərar layihəsi sizə paylanmışdır. Bu barədə çıxış etmək istəyən varmı?

Yerdən. *(Eşidilmir.)*

Sədrlik edən. Erkin Qədirli, buyurun.

E.Qədirli. Hörmətli Sədr, hörmətli Əli müəllim. Mən yaxşı xatırlayıram ki, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinə yazılmışdım, Əli müəllim, Sizinlə də danışmışdım. Amma nədənsə öz adımlı burada görmürəm. Ola bilsin, texniki səhvdir. Mən özüm hüquqşünasam və bu komitədə olmasam, burada nə işim var? Xahiş edirəm, bu komitədə mənim üzvlüyümə baxılsın.

Sədrlik edən. Əli Hüseynli.

Ə.Hüseynli. Çox sağ olun, Sahibə xanım. Erkin müəllimə biz etiraz etmirik. Bu, texniki bir yanlışdır, amma Sizin müraciətiniz elektron formada Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü kimi nəzərə alınıb.

Yerdən. *(Eşidilmir.)*

Sədrlik edən. O, texniki məsələdir, həll olunur. Hörmətli həmkarlar, xahiş edirəm, Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında qərar layihəsinə münasibətinizi bildirin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 14.23 dəq.)
Lehinə	110
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	110
Nəticə: Qəbul edildi	

Yerdən. *(Eşidilmir.)*

Sədrlik edən. Elman müəllim, narahat olmayın, baxarlar. Elə burada da problemlər var. Görürsünüz ki, səhərdən problemlər var.

Qəbul edildi, sağ olun.

5-ci məsələ Milli Məclisin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqındadır. Qərar layihəsi sizə paylanmışdır. Bu barədə çıxış etmək istəyən varmı?

Yerdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Səsə qoyuruq. Xahiş edirəm, münasibət bildirin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 14.24 dəq.)
Lehinə	111
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	111
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, sağ olun.

6-cı məsələ Milli Məclisin İnsan hüquqları komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqındadır. Qərar layihəsi sizə paylanmışdır. Bu barədə çıxış etmək istəyən varmı?

Yerdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Yoxdur. Səsə qoyuruq. Xahiş edirəm, münasibətinizi bildirin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 14.24 dəq.)
Lehinə	109
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1

İştirak edir
Nəticə: Qəbul edildi

110

Qəbul edildi, sağ olun.

Növbəti məsələ Milli Məclisin Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqındadır. Qərar layihəsi sizə paylanmışdır. Kimsə çıxış etmək istəyirmi?

Səsə qoyuruq, münasibət bildirin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 14.25 dəq.)
Lehinə	110
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	110
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, sağ olun.

Növbəti məsələ Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqındadır. Qərar layihəsi sizdə var. Kimsə çıxış etmək istəyirmi?

Səsə qoyuruq.

Səsvermənin nəticələri	(saat 14.26 dəq.)
Lehinə	111
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	2
İştirak edir	113
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, sağ olun.

Növbəti məsələ Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqındadır. Qərar layihəsi sizə verilib. Çıxış etmək istəyən varmı?

Səsə qoyuruq.

Səsvermənin nəticələri	(saat 14.26 dəq.)
Lehinə	113
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	113
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, sağ olun.

10-cu məsələ Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqındadır. Qərar layihəsi sizə paylanıb. Çıxış etmək istəyən varmı?

Səsə qoyuruq.

Səsvermənin nəticələri	(saat 14.27 dəq.)
Lehinə	113
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	113
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, sağ olun.

Növbəti məsələ Milli Məclisin Səhiyyə komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqındadır. Qərar layihəsi sizə paylanıb. Çıxış etmək istəyən varmı?

Yərdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Yoxdur. Səsə qoyuruq.

Səsvermənin nəticələri	(saat 14.28 dəq.)
Lehinə	112
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	112
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, sağ olun.

Növbəti məsələ Milli Məclisin Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqındadır. Qərar layihəsi sizdə var. Çıxış etmək istəyən varmı?

Səsə qoyuruq.

Səsvermənin nəticələri	(saat 14.28 dəq.)
Lehinə	110
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	110
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, sağ olun.

13-cü məsələ Milli Məclisin Gənclər və idman komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqındadır. Qərar layihəsi sizdə var. Çıxış etmək istəyən varmı?

Səsə qoyuruq.

Səsvermənin nəticələri	(saat 14.29 dəq.)
Lehinə	109
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0

İştirak edir
Nəticə: Qəbul edildi

109

Qəbul edildi, sağ olun.

Növbəti məsələ Milli Məclisin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqındadır. Qərar layihəsi sizə paylanıb. Çıxış etmək istəyən varmı?

Səsə qoyuruq.

Səsvermənin nəticələri	(saat 14.30 dəq.)
Lehinə	106
Əleyhinə	0
Bitərəf	1
Səs vermədi	0
İştirak edir	107
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, sağ olun.

Növbəti məsələ Milli Məclisin Regional məsələlər komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqındadır. Qərar layihəsi sizdə var. Çıxış etmək istəyən varmı?

Yərdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Kimdir? Mən “var” sözü eşitdim. Siyavuş müəllim, buyurun.

S.Novruzov. Təşəkkür edirəm, hörmətli Sədr. Bizim komitə ilə bağlı müəyyən təkliflərimiz olub. Ümumiyyətlə, mən bundan qabaq da bir neçə təklif vermişdim ki, Milli Məclisdə ən azı iki şöbə yaranmalıdır. Yəqin ki, struktur islahatlarında Siz bu məsələyə baxa bilərsiniz. Bizə daxil olan qanunların həm hüquqi baxımdan, həm də dil baxımından tam şəkildə öyrənilməsi, nəzərdən keçirilməsi üçün hər halda bir şöbə olmalıdır. Qanunlar gəlir.

Milli Məclisə gələn qanunlarda biz dil baxımından həmişə qüsurarla rastlaşırıq. Bizim komitənin funksiyasında da böyük işlər var. Məsələn, rayonların, kəndlərin, küçələrin adlarının dəyişməsi və sairəyə bağlı. Mən hörmətli Nizami müəllimlə danışıbmışam. Gərək Nizami müəllim bizim komitədə olsun və bu məsələlərə baxsın ki, bunun kökü varmı, yoxmu? Amma Nizami müəllimin adını komitənin üzvlərinin siyahısına salmayıblar. O baxımdan, mən istəyirəm ki, hörmətli professor Nizami Cəfərov bizim komitəyə daxil edilsin.

Sədrlik edən. Sağ olun, Siyavuş müəllim. Bəli, Nizami müəllimin orada olması, düşünürəm ki, çox vacibdir.

Məsələni səsə qoyuruq. Buyurun.

Səsvermənin nəticələri	(saat 14.32 dəq.)
Lehinə	112
Əleyhinə	0
Bitərəf	1
Səs vermədi	0
İştirak edir	113
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, sağ olun.

Növbəti məsələ Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqındadır. Qərar layihəsi sizə paylanıb. Çıxış etmək istəyən varmı?

Yərdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Yoxdur. Məsələni səsə qoyuruq.

Səsvermənin nəticələri	(saat 14.33 dəq.)
Lehinə	113
Əleyhinə	0
Bitərəf	0

Səs vermədi	0
İştirak edir	113
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, sağ olun.

17-ci məsələ Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqındadır. Qərar layihəsi sizdə var. Çıxış etmək istəyən varmı?

Yerdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Səsə qoyuruq.

Səsvermənin nəticələri	(saat 14.33 dəq.)
Lehinə	112
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	112
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, sağ olun.

Sonuncu məsələ Milli Məclisin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsi üzvlərinin seçilməsi haqqında qərar layihəsidir. Səməd müəllim, buyurun.

S.Seyidov, *Milli Məclisin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədri.*

Çox sağ olun, Sahibə xanım. Əslində bu, texniki məsələdir. Biz siyahını təqdim etmişik. Millət vəkilləri də artıq öz razılıqlarını veriblər. Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsində hər hansı bir problem yoxdur. Ancaq mən görürəm ki, paylanmış siyahıda düzgün olmayan adlar da var. Yəni o insanlar yoxdur. Misal üçün, bizim hörmətli Bəxtiyar müəllim komitə

sədridir. Bizim komitəmizin üzvü deyil. Burada onun adı bir də qeyd edilir. Başqa bir neçə məsələ də var. Hamısı texniki məsələlərdir. Biz bu razılaşmanı millət vəkilləri ilə aparmışıq. Ona görə xahiş edirəm, bu texniki məsələlər təqdim etdiyimiz siyahı əsasında formalaşsın. Diqqətinizə görə sağ olun.

Sədrlik edən. Nəzərə alınacaq. Buyurun, məsələni səsə qoyuruq.

Səsvermənin nəticələri	(saat 14.35 dəq.)
Lehinə	110
Əleyhinə	0
Bitərəf	2
Səs vermədi	0
İştirak edir	112
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, sağ olun.

Hörmətli həmkarlar, beləliklə, Milli Məclisin bütün orqanları təşkil olundu. Komitələr tam gücü ilə fəaliyyətə başlaya bilərlər. Parlamentin qanunvericilik qovluğunda cənab Prezidentin qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında bizə göndərdiyi bir sıra layihələr vardır. Xahiş edirəm, komitələr layihələri müzakirə edib Milli Məclisə vaxtında təqdim etsinlər. Eyni zamanda, komitələrdən xahişim budur ki, yaz sessiyası üçün iş planlarını tərtib etsinlər.

Hörmətli həmkarlar, bununla da Milli Məclisin bugünkü iclası başa çatdı. Hamınıza təşəkkür edirəm. Sağ olun.